

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Archimedes

registrikood: 80011561

tänava/talu nimi, L. Koidula tn

maja ja korteri number: 13a

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10125

telefon: +372 6962418

faks: +372 6962426

e-posti address: info@archimedes.ee

veebilehe address: www.archimedes.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	38
Bilanss	38
Tulemiaruanne	39
Rahavoogude aruanne	40
Netovara muutuste aruanne	41
Raamatupidamise aastaaruande lisad	42
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	42
Lisa 2 Raha	45
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	46
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	47
Lisa 5 Muud nõuded	47
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	48
Lisa 7 Kasutusrent	48
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	49
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	49
Lisa 10 Annetused ja toetused	50
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	50
Lisa 12 Jagatud annetused ja toetused	51
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	52
Lisa 14 Tööjõukulud	53
Lisa 15 Muud kulud	53
Lisa 16 Muud finantstulud ja -kulud	53
Lisa 17 Seotud osapooled	54
Lisa 18 Ettemakstud toetused	55
Lisa 19 Nõuded toetuste eest ja toetuste tagasinõuded	56
Lisa 20 Toetusteks saadud ettemaksed	57
Lisa 21 Toetuste kohustised	58
Lisa 22 Bilansivälised nõuded ja kohustised	59
Aruande allkirjad	60
Vandeauditiitori aruanne	61

Tegevusaruanne

SIHTASUTUSE LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED

Sihtasutus Archimedes (edaspidi sihtasutus) on asutatud Eesti, Euroopa Liidu ja teiste rahvusvaheliste programmide ning sihtasutusele halduslepinguga pandud riiklike ülesannete raames eraldatavate vahendite ja sihtotstarbeliste eraldiste kogumiseks ja haldamiseks ning saadud vahendite abil Eesti haridus- ja teadussüsteemi ning noortevaldkonna arendamiseks.

Sihtasutuse tegevuse põhieesmärkideks on oma ja talle vastavaks otstarbeks eraldatud varade või avalikel konkurssidel saadud vahendite valitsemise ja kasutamise kaudu:

- Eesti haridus-, teadus- ja arendustegevuse süsteemi ning noortevaldkonna organisatsioonide edendamine ja kaasajastamine, Eesti hariduse ja teaduse populariseerimine ning koostöö tugevdamine ühiskonna teiste sfääridega;
- Eesti haridus- ja teadussüsteemi ning noortevaldkonna organisatsioonide ettevalmistamine koostööks Euroopa Liidu struktuuridega ning osalemiseks erinevates Euroopa Liidu ja muudes programmides;
- Euroopa Liidu ning riiklike haridus-, teadus-, arendus-, noortevaldkonna ja infoühiskonna programmide ja projektide ettevalmistamine, nõustamine ja vajadusel rakendamine;
- struktuuritoetuste andmist korraldava rakendusüksuse ülesannete täitmine õigusaktidega määratud prioriteetsete suundade või muude valdkondade osas;
- Eesti hariduse kvaliteedi hindamine ja edendamine.

Juriidiline aadress, Tallinna Koidula kontor

L.Koidula 13a
Tallinn 10125
tel 699 9399
faks 697 9226
info@archimedes.ee

Tallinna Toompuiestee kontor

Eesti kõrghariduse kvaliteediagentuur (EKKA)
Toompuiestee 30
Tallinn 10149
tel 640 0455
ekka@archimedes.ee

Tartu kontor

Väike-Turu 8
Tartu 51013
tel 730 0324
faks 730 0336
tartu@archimedes.ee

1. ÜLDANDMED

Sihtasutuse Archimedes 2017. a kaalukamad põhiülesanded olid:

- EL koostööprogrammi Erasmus+ elluviimine haridus- ja noortevaldkonnas
- programmiperioodi 2014-2020 struktuuritoetuste rakendusüksuse ülesannete täitmine
- riiklike struktuuritoetuste programmide elluviimine haridusvaldkonnas
- rahvusvaheliste stipendiumiprogrammide elluviimine
- Eesti kõrghariduse rahvusvahelised turundustegevused
- riiklike stipendiumiprogrammide ja haridusalgatuste elluviimine
- kõrg- ja kutseharidusasutuste kvaliteedi hindamine
- koolitus- ja arendustegevused noortevaldkonnas
- rahvusvahelised arendustegevused kõrghariduse kvaliteedi hindamise valdkonnas
- haridust tõendavate dokumentide hindamine

Personal

31.12.2017 seisuga kehtib 128 töölepingut, aktiivses töösuhtes töötas 107 töötajat, neist 99 täis- ja 8 osalise koormusega, 21 töölepingut on peatatud.

Auditite ja kontrolltegevuste tulemused

2017. a esimeses pooles andis audiitorfirma BDO Eesti AS sihtasutuse 2016. a majandusaasta aruande raamatupidamisaruandele märkusteta hinnangu.

2017. a esimeses pooles läbiti Bureau Veritas Eesti OÜ poolt läbiviidud kvaliteedijuhtimissüsteemi rahvusvahelise standardi ISO 9001:2008 nõuetele vastavuse järelaudit mittevastavusteta.

Sihtasutuse peamised suhtarvud

Suhtarvude lähteandmed:	2017	2016	2015
Raha	20 389 567	23 504 069	12 997 707
Käibevara	54 663 493	44 522 746	44 368 148
Varad	54 747 348	44 582 443	44 424 124
Lühiajalised kohustised	54 274 600	44 037 130	43 926 265
Koguvõlgnevus	54 274 600	44 037 130	43 926 265
Tegevustulud	65 722 118	31 934 344	77 300 015
Tegevuskulud	65 791 172	31 888 825	77 251 596
Netovara	472 748	545 313	497 859
Tööjõukulud	4 223 758	3 906 730	3 962 009
Jagatud toetused	59 413 771	26 140 286	71 552 719

Finantssuhtarv	Valem	2017	2016	2015
Puhas käibekapital	Käibevara – lühiajalised kohustised	388 893	485 616	441 883
Töökapitali suhe lühiajalistesse kohustustesse	Tööjõukulud / lühiajalised kohustised	0,08	0,09	0,09
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / lühiajalised kohustised	1,0	1,0	1,0
Maksevalmiduse kordaja	Raha / lühiajalised kohustised	0,38	0,53	0,30
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / varad	0,99	0,99	0,99
Tegevustulemuslikkus	Tegevustulud / tegevuskulud	1,0	1,0	1,0
Netovara osakaal varadest	Netovara / varad	0,01	0,01	0,01
Jagatud toetuste osakaal tegevuskuludest	Jagatud toetused/ tegevuskulud	0,90	0,82	0,93
Tööjõukulude suhe tegevustuludesse	Tööjõukulud / tegevustulud	0,06	0,12	0,05

2. EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

SA Archimedes Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) on juhtiv kompetentsikeskus Eestis õppeasutuste välise kvaliteedihindamise alal. EKKA lähtub oma tegevuses Eesti haridussüsteemi ja õppijate vajadustest, suunistest ja kokkulepetest Euroopa kõrg- ja kutsehariduse valdkondades, rakendab oma igapäevatöös paindlikult ajakohast ja kohalikku konteksti sobitatud oskusteavet ning teavitab huvigruppe välishindamise tulemustest ja nende analüüsides.

EKKA missioon on toetada kvaliteedikultuuri arengut hariduse valdkonnas ning suurendada seeläbi Eesti ühiskonna avatust ja konkurentsivõimet.

Tavapärase tegevuse kõrval oli 2017. aasta EKKA jaoks kõrg- ja kutsehariduse kvaliteedi hindamise uute kontseptsioonide väljatöötamise ja tutvustamise aasta. Mõlema kontseptsiooni koostamisse olid kaasatud kõik olulised osapooled. Rahvusvahelise koostöö vallas viisime edukalt lõpule Twinning projekti Aserbaidžaanis ning alustasime läbirääkimise sarnase projekti käivitamiseks Tadžikistanis.

2.1.KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIHINDAMISE UUTE KONTSEPTSIOONIDE VÄLJATÖÖTAMINE

Erinevate sidusrühmade esindajatest on moodustatud arendustöörühm. Kontseptsioon oli arutlusel kõrgharidusseadustiku alatöörühmades ja juhtkomitees ning leidis toetust. Samuti tutvustati kontseptsiooni avalik-õiguslike ülikoolide õppeprorektorite nõupidamisel ning rakenduskõrgkoolide rektorite nõukogu koosolekul. Kontseptsioonile andis toetava tagasiside ka Tööandjate Keskliidu Haridustoimkond. Kontseptsiooni alusel välja töötatud institutsionaalse akrediteerimise standardid ja korraldus saadeti aruteluringile novembris ning sai partneritelt heakskiidu. Uue institutsionaalse akrediteerimise juhendi kinnitab EKKA kõrghariduse hindamisenõukogu 2018. aasta jaanuaris.

EKKA moodustas aasta alguses kutseõppe akrediteerimise ekspertrühma, mille ülesandeks oli analüüsida akrediteerimise täiendatud kontseptsiooni lähtuvalt õppijakeskse lähenemise loogikast ja terviklikkusest ning teha vajadusel muudatusettepanekud. Kokku toimus 5 ekspertrühma seminari, sh õppevisiit Sloveenia Kutsehariduse Instituuti võrdlemaks kutsehariduse kvaliteeditagamise süsteeme Eestis ja Sloveenias. Akrediteerimise uuendatud kontseptsiooni on tutvustatud erinevatele osapooltele: kutseõppeasutuste arendusjuhtidele 12.05; EKEÜ juhatusel 18.05; kutsehariduse hindamisenõukogule 24.05; Tööandjate Keskliidu haridusrühmale 27.06. Tagasiside põhjal on kontseptsiooni projekti täiendatud.

Kutseõppe kvaliteedi hindamise uue kontseptsiooni muudatuste arutelu jätkus arendustöörühma liikmete ja kutseõppeasutuste esindajatega (nt hindamisühiku arutelu ja koolide tagasiside sellele) ning HTMiga augustis-septembris. Arutelude tulemusel esitas EKKA aasta lõpus HTMile viimased muudatusettepanekud.

2.2.KORDUSHINDAMISED KÕRGHARIDUSES

Planeeritud kordushindamised viidi läbi usuteaduste õppekavagrupis kahes kõrgkoolis - EEKBL KUS ja EMKTS, arhitektuuri doktoriõppe osas EKA-s ning keelte ja kultuuride, ärinduse ja halduse ning sotsiaalteaduste õppekavagrupis Euroakadeemias, samuti EKA õpetajakoolituse ja kasvatusteaduste õppekavagrupis. Hindamislõukogu võttis otsused vastu 11.-12.06 istungil. Usukoolide ning EKA õpetajakoolituse ühisõppekava osas tegi hindamislõukogu ettepaneku anda tähtajatu õppe läbiviimise õigus, EKA doktoriõppe osas oli otsus negatiivne, Euroakadeemia keelte ja kultuuride õppekavagrupis (tõlkija õppekava) tegi hindamislõukogu ettepaneku anda tähtajatu õppe läbiviimise õigus, ärinduse ja halduse ning sotsiaalteaduste õppekavagrupi puhul (kolmandat korda) tähtajaline õppe läbiviimise õigus.

2.3.ÜHISÕPPEKAVADE EKSPERTIIS

Viidi läbi Tartu Tervishoiu Kõrgkooli Radiograafia magistriõppe ühisõppekava hindamine kombineeritult esmahindamisega. Hindamislõukogu otsustas oma 11.-12. juuni istungil teha haridus- ja teadusministrile ettepanek anda radiograafia ühisõppekaval kolmeks aastaks õppe läbiviimise õigus.

2.4.KÕRGKOOLOIDE INSTITUTIONAALNE AKREDITEERIMINE

Hindamislõukogu võttis 29. septembril vastu otsuse EKA institutsionaalne akrediteerimine osas. Kõik 4 hindamisvaldkonda vastasid nõutavale tasemele, mistõttu nõukogu akrediteeris EKA 7 aastaks ning omistas akadeemiale EKKA kvaliteedimärgi.

Põhirõhk IA valdkonnas oli 2017. aastal arendustegevusel: valmistasime ette uue akrediteerimisperioodi nõudeid ja korda. Liia Lauri koostas ülevaate kõrgkoolide tagasisidest senise akrediteerimisprotsessi kohta. Maiki Udam pani kokku ülevaate rahvusvahelistest suundumustest kõrgkoolide institutsionaalselt hindamisel.

2.5.ÕPPEKAVAGRUPPIDE KVALITEEDI HINDAMINE (ÕKH)

11. aprilli istungil võttis hindamislõukogu vastu 2016. aasta lõpus läbi viidud õppekavagruppide hindamisotsused EBS ärinduse ja halduse, EMTA ärinduse ja halduse ning Tallinna Ülikooli ärinduse ja halduse õppekavagruppides. EBS ja EMTA otsusele lisas HN kõrvaltingimuse. EBS vaidlustas kõrvaltingimuse.

11.-12. juuni istungil võttis hindamislõukogu vastu otsused EKA, TTÜ, EMÜ ning Tallinna Tehnikakõrgkooli arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi osas. EMÜ ja TTÜ otsustele lisas HN kõrvaltingimuse. Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste riigikaitse õppekavagrupi osas otsustas hindamislõukogu, et järgmine hindamine toimub 7 aasta pärast. Hindamislõukogu arutas ka EBSi vaiet kõrvaltingimuse seadmise osas ning pidas vajalikuks otsust paremini põhjendada, kuid seda mitte muuta.

29. septembril võttis hindamislõukogu vastu järgmised otsused: EKA institutsionaalne akrediteerimine (7 a), EKA kunstide õppekavagrupi kvaliteedi hindamine (7 a kõrvaltingimusega, mis seotud disaini suuna õppekavadega), Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi hindamine (7 a kõrvaltingimusega, mis seotud infoteaduse suuna õppekavadega), Tallinna Ülikooli ajakirjanduse ja infolevi õppekavagrupi hindamine (7 a), Euroakadeemia kunstide õppekavagrupi hindamine (7 a), EEK Mainori kunstide õppekavagrupi hindamine (7 a), Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli matemaatika ja statistika õppekavagruppide hindamine (mõlemad 7 a). Nõukogu arutas ka kõrvaltingimuste täitmist TLÜ õiguse ja sotsiaalteaduste

õppekavagruppides ning TTÜ sotsiaalteaduste, füüsikaliste loodusteaduste ja isikuteeninduse õppekavagruppides. TLÜ ja TTÜ sotsiaalteaduste õppekavagruppide kõrvaltingimused jäid kehtima, kuna nõukogul ei olnud piisavat informatsiooni kõrvaltingimuse täitmise kohta. TTÜ isikuteeninduse õppekavagrupi kõrvaltingimus otsustati tühistada, kuna TTÜ lõpetas õppe läbiviimise selles õppekavagrupis. Nõukogu arutas ka kõrgkoolide esitatud tegevuskavasid ning volitas EKKA-t andma kõrgkoolidele nende kohta tagasisidet.

Oktoobris-novembris viisime läbi kunstide õppekavagrupi hindamised Tallinna Ülikoolis, Tartu Ülikoolis ja Tartu Kunstikõrgkoolis; tervishoiu õppekavagrupis Tallinna Ülikoolis; muusika ja teatrikunsti õppekavagrupis Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, Tartu Ülikoolis ja Tallinna Ülikoolis. Kõrvaltingimuse täitmise aruanded esitasid EKKAle Tallinna Ülikool (õiguse ja sotsiaalteaduste õppekavagruppides) ning Tallinna Tehnikaülikool (füüsikaliste loodusteaduste ja sotsiaalteaduste õppekavagruppides). Hindamisotsused võtab EKKA hindamisnõukogu vastu 2018. aasta jaanuaris-veebruaris pärast lõplike hindamisaruannete valmimist.

Vaata lähemalt: [Kõrghariduse hindamisnõukogu istungite protokollid](#) ja [hindamiskomisjonid](#).

2.7.DOKTORIÕPPE KVALITEEDI HINDAMINE

2017. aasta sügisel toimusid esimesed hindamised doktoriõppes, millele andis sisendi teaduse korraline evalveerimine 2017. aasta kevadel.

Oktoobris-novembris 2017 toimusid doktoriõppe kvaliteedi hindamised meditsiini ja spordi õppekavagruppides (Tartu Ülikool), humanitaaria ning keelte ja kultuuride õppekavagruppides (Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool), usuteaduse õppekavagrupis (Tartu Ülikool) ning tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupis (Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Maaülikool). Hindamisnõukogu võtab otsused vastu veebruaris 2018.

2.8.KUTSEÕPPE ÕPPEKAVARÜHMADE AKREDITEERIMINE

2017 esimesel poolaastal viidi koolide taotluste ja akrediteerimiste ajakava alusel läbi kokku neli õppekavarühma akrediteerimist: Järvamaa Kutsehariduskeskuse elektrienergia ja energeetika ning sotsiaaltöö ja nõustamise õppekavarühmades ning Valgamaa Kutseõppekeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise ning lastehoiu ja teenuste noortele õppekavarühmades.

Kutsehariduse hindamisnõukogu võttis 24.05.2017 istungil vastu neli õppekavarühma hindamisotsust (kõik neli otsust olid akrediteerida kooli õppekavarühm kuueks aastaks). Hindamistulemused on avalikustatud EKKA kodulehel ja hindamisdokumendid on lisatud EKKA andmebaasi.

2017 teisel poolaastal toimus 10 õppekavarühma akrediteerimist

Seisuga 31.12.2017 oli EKKA läbi viinud kõik 10 kooli õppekavarühma akrediteerimist. Kutsehariduse hindamisnõukogu tegi oma 01.12. ja 19.12. 2017 istungitel akrediteerimisotsused ja ettepanekud haridus- ja teadusministrile õppe läbiviimise õiguse pikendamiseks vastavates õppekavarühmades.

Kokku on 2017. a akrediteeritud 14 kooli õppekavarühma 6 koolis.

Hindamisnõukogu protokollid on avalikustatud EKKA kodulehel ja edastatud HTMile. Hindamisaruanded on lisatud EKKA andmebaasi.

Kõrvuti akrediteerimistega viis EKKA läbi mitmeid koolitusi ja seminare nii õppeasutustele kui ekspertidele: Praktiline seminar 2017 I poolaasta akrediteeritavate õppekavarühmade meeskondadele toimus 16.01.2017 Valgamaa Kutseõppekeskuses. Hindamiskomisjonide koolitused ja seminarid toimusid 06.02 ja 15.02.2017. Praktiline seminar 2017 II poolaasta akrediteeritavate õppekavarühmade meeskondadele toimus 02.06.2017 Tallinnas. Konsultatsioonid õppekavarühma eneseanalüüsi aruannete nõustamiseks jätkusid juunikuus.

Vaata lähemalt: [Kutsehariduse nõukogu istungi protokollid.](#)

2.9. TÄIENDÕPPE KVALITEEDI HINDAMINE

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri tegevusajaloos esmakordselt viis EKKA läbi täienduskoolituse õppekava hindamise ning seda mitte Eestis vaid Tadžikistanis.

Tegemist oli OSCE Border Management Staff College'i (BMSC) üheaastase kombineeritud õppe õppekavaga, mis tähendab, et suurem osa õpetegevusest viiakse läbi e-õppe vormis, mida täiendavad tavapärase kontaktõppe sessioonid. Õppekava kannab nime "Border Security and Management for Senior Leadership Course" (eesti k Kõrgemate ametnike piirijulgeoleku ja –valve kursus) ning on suunatud 25le 57 OSCE riigi ja 11 koostööpartneri piirivalve, tolli, immigratsiooni, politsei, narkovastase võitluse, taimetervise ja kaubandus/transpordivaldkonnas juba töötavale või tulevasele keskastme või kõrgemale ametnikule.

BMSC asub Tadžikistani pealinnas Dushanbes. Hindamiskülatus toimus 23-24. oktoobril ning ekspertidena olid hindamisse kaasatud Helen Thomas Ühendkuningriigist, Krista Haak Eestist, Sergiu Vasile Rumeeniast ning hindamist koordineerib Maiki Udam EKKAst (Eesti).

Hindamise aluseks oli 2017. aasta 11. aprillil EKKA kõrghariduse hindamisnõukogu poolt vastu võetud täienduskoolituse hindamise kord ja nõuded.

BMSC taotles õppekava akrediteerimist vastavalt Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) 7. tasemele. Positiivse hindamisotsuse korral saavad õppekava lõpetajad võimaluse kanda teenitud ainepunkte üle näiteks samale õppetasele akadeemilises õppes või saada tööalaselt koheldud võrdselt magistrikraadi omanikega. Hindamisaruande põhjal võttis EKKA hindamisnõukogu vastu otsuse akrediteerida õppekava 5 aastaks.

2.10. EKKA VÄLISHINDAMINE

Alates 2013. aastast on EKKA Euroopa hindamisagentuuride assotsiatsiooni ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) täisliige. ENQA liikmelisuse eelduseks on kvaliteediagentuuri regulaarne välishindamine, mille raames kontrollitakse vastavust Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standarditele ja suunistele (EKKSS). Samuti on taoline välishindamine eelduseks kuulumisele EQARisse.

Agentuuri hindamise protsess sarnaneb hindamistele, mida EKKA viib läbi oma igapäevatöös. Agentuur (ehk EKKA) koostab enne hindamist põhjaliku eneseanalüüsiaruande, andes muu hulgas aru arengutest, mis on toimunud pärast eelmist hindamist, samuti esitatakse hindamiskomisjonile tutvumiseks suur hulk regulatiiv- ja töödokumente.

9.-11. oktoobril külastas Eestit rahvusvaheline hindamiskomisjon koosseisus Jean Pierre Finance – Universite de Lorraine emeritiprofessor, Prantsusmaa; Marion Coy – kõrghariduskonsultant, Iirimaa; Ronny Heintze – kvaliteediagentuuri AQAS rahvusvaheliste suhete volinik, Saksamaa; Olena Rusnak – üliõpilane, Ukraina ning koordinaator Lindsey Kerber.

Eestis kohtuti EKKA töötajatega, hinnatavate kõrgkoolide esindajate, hindamiskomisjonides osalenud ekspertide, Eesti ja rahvusvaheliste koostööpartnerite esindajatega jt, hindamaks EKKA tegevuse vastavust Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standarditele ja suunistele. Lisaks vastavuse kontrollile annab komisjon hinnatavale agentuurile

soovitusi töö veelgi paremaks korraldamiseks. Hindamisaruande esmaversioon valmis detsembris ning oli väga positiivne. 14 standardist 12-le andis komisjon hinnangu „täielikult vastab“ ning 2-le „olulisel määral vastab“, mis on väga hea tulemus. EKKA-l oli võimalik esialgset aruannet kommenteerida, komisjoni lõplik aruanne valmib 2018. aasta jaanuaris. ENQA nõukogu võtab lõppotsuse vastu veebruaris 2018.

Lisainfot hindamise kohta leiab <http://ekka.archimedes.ee/ekka-hindamine-enqa-poolt/>

2.11. TUDENGITE KVALITEEDIVÕRGUSTIK

Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL) koostöös tudengiesindustega ja SA Archimedes Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) kutsuvad ellu üle-eestilise tudengite kvaliteedivõrgustiku.

Tudengite kvaliteedivõrgustiku eesmärk on suurendada üliõpilaste võimekust ja panust kõrgkoolide õppega seonduvate teemade analüüsimisel ning parimate lahenduste leidmisel.

Esiteks on moodustav võrgustik koostööplatvorm tudengitele, mille peamiseks mõtteks on süsteemselt jagada häid praktikaid, analüüsida kitsaskohti ja probleeme ning leida lahendusvõimalusi. Sealjuures võetakse arvesse nii tudengiesindust, EÜLi kui ka EKKA analüüse ja seisukohti.

Teiseks on võrgustik stardiplatvorm ehk mootor, mille toega kutsutakse nii võrgustiku liikmete kui ka teiste tudengite kaasabil ellu häid algatusi kõrgkoolides ning seda just nendes valdkondades, milles üliõpilaste panus asjakohane on. See, millised on reaalsed sammud eri kõrgkoolides, sõltub kahtlemata ka kõrgkoolide ja tudengiesindust ootustest.

Ja kolmandaks on võrgustiku liikmed ekspertideks, keda Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur kaasab enda ja teiste agentuuride tegevustesse.

Juuni alguses toimus kvaliteedivõrgustiku koolitus. Võrgustikus viidi läbi intervjuud algatusrühma liikmetega ning valmistati ette õppereis Šotimaale. Tudengite kvaliteedivõrgustiku projekti raames toimus 14.-17.11 õppereis Šotimaale. Kvaliteedivõrgustiku tegevuskava valmib 2018. aasta märtsikuus.

2.12. TWINNING PROJEKT ASERBAIDŽAANIS

31. augustiga lõppes Soome-Eesti mestimisprojekt Aserbaidžaanis, mille eesmärk oli toetada sealset haridusministeeriumi kõrghariduse kvaliteedi edendamisel ning loimimisel Euroopa kõrgharidusruumiga.

Projekti vedast eest Soome hindamiskeskus Kansallinen Koulutuksen Arviontikeskus (KARVI), Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) osales projektis noorempartnerina.

Kahe aasta jooksul jagasid 33 eksperti Soomest ja Eestist, aga ka Saksamaalt ja Lätist oma parimat teadmist ja kogemust 602 erinevale osalenule 36 koolitusel ja 42 aruteluseminaril, õppevisiitidel Soomes, Eestis ja Brüsselis osales 14 Aserbaidžaanis kõrghariduseksperdi.

Mestimise kaasabil läbis värskenduskuuri Aserbaidžaanis kõrgharidust reguleeriv seadusandlus, töötati välja Aserbaidžaanis kvalifikatsiooniraamistiku rakendamiskava ja arutati välisriikide kvalifikatsioonide tunnustamise põhimõtete ühtlustamise võimaluste üle. Koostöös vastasutatud kohaliku kvaliteediagentuuri ja projektis osalevate kõrgkoolidega töötati välja Euroopa kõrgharidusruumis kehtivate põhimõtete koostöös olevad kõrghariduse kvaliteedihindamise standardid ja suunised ning viidi läbi piloothindamised kolmes riiklikus ülikoolis – pedagoogilises, majandus- ja tehnikaülikoolis.

Projekti kõige märkimisväärsemaks saavutuseks võib pidada tõsiasja, et Euroopa kõrgharidusruumi standardite ja suuniste põhimõtetest lähtuvad regulatsioonid said heakskiidu haridusministeeriumilt ning on valitsuse kinnituse ootel.

29. augustil toimus projekti lõpukonverents, mille avasid haridusministeeriumi aseminister Jeyhun Bahramov and Aserbaidžaaani Euroopa Liidu delegatsiooni esindaja Jeroen Willems. Projekti põhitulemuste tutvustamisele järgnes elav arutelu, mille raames tõstus üksiti küsimus, kuidas on tagatud arendustegevuste jätkusuutlikkus ning kokkulepete rakendamine pärast projekti lõppu. Ministeeriumi kõrgharidus- ja teadusosakonna asejuhataja kinnitas ministeeriumi valmisolekut panustada jätkutegevustesse. Ühisprojekti tulemuslikkusest annab tunnistust tõsiasi, et Aserbaidžaaani haridusministeerium taotles Euroopa Liidult jätkuprojekti käivitamist, mille keskmes on väljundipõhise ja õppimiskeskse lähenemisviisi arendamine kõrghariduses ning õppekavade sisemise ja välise kvaliteedihindamise süsteemi väljatöötamine.

Projekti koduleht <http://ehea.edu.az/en/main>

2.13.ASEM TÖÖVARJUPROJEKT

Koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga viis EKKA läbi töövarju projekti, mille eesmärgiks oli võimaldada ASEM Aasia riikide kõrghariduse kvaliteedi eest vastutavate asutuste kahel töötajal külastada EKKA, tutvuda nii Euroopa kõrghariduse välishindamise praktikate kui EKKA tegemistega ning osaleda vaatlejana ühel hindamiskülastusel. 25.10-03.11 võõrustas EKKA kolleege Jaapanist ja Malaisiast HTM poolt finantseeritava töövarjuprojekti raames. Visiidi jooksul toimus ka ühepäevane ühisseminar Horvaatia delegatsiooniga. Töövarjud osalesid vaatlejatena muusika ja teatri õppekavagrupi hindamiskomisjoni juures. Vastavalt algsel plaanile peaks töövarjuprojekt jätkuma ka 2018. aastal.

3. AKADEEMILISE TUNNUSTAMISE AGENTUUR

Akadeemilise tunnustamise agentuur (Eesti ENIC/NARIC keskus) tegutseb vastavalt kõrgharidust tõendavate ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate kvalifikatsioonide Euroopa regioonis tunnustamise konventsioonile (Lissabon, 1997), Euroopa Nõukogu ja UNESCO koostöövõrgu ENIC ning Euroopa Komisjoni koostöövõrgu NARIC põhimõtetele ja Eesti Vabariigi õigusaktidele.

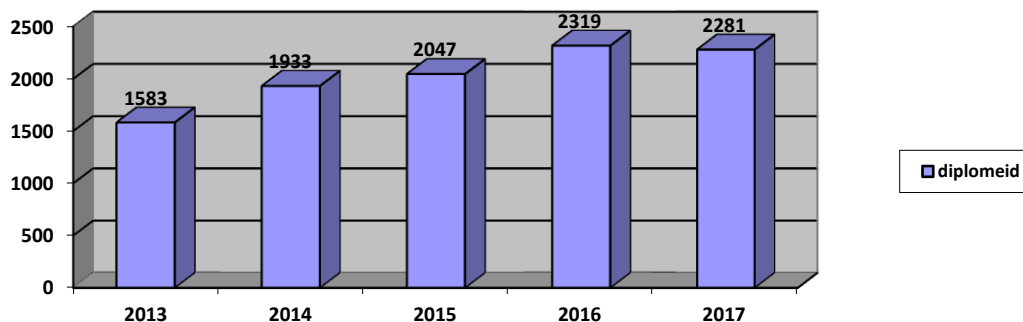
Agentuuri peamised ülesanded on:

- välisriigi kõrgharidust tõendavate ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate kvalifikatsioonide hindamine, vastavuse määramine ja tunnustamiseks ettepanekute tegemine;
- Eesti kõrgharidussüsteemi, kõrgkoolide ja kvalifikatsioonide kohta käiva teabe andmine;
- välisriigi kõrgharidussüsteemide, kõrgkoolide ja kvalifikatsioonide kohta käiva teabe andmine;
- kutsealasele tunnustamisele kaasaitamine vajaliku informatsiooni andmise kaudu;
- rahvusvaheliste tunnustamisalaste õigusaktide täitmise rakendamisele kaasaitamine;
- osalemine Eesti kõrgharidussüsteemi arendamisel.

3.1.KVALIFIKATSIOONIDE HINDAMINE JA TUNNUSTAMINE

Välisriigi kvalifikatsioonide hindamine ning tunnustamiseks ettepanekute tegemine on agentuuri üks põhitegevus. Hindamise eesmärgiks on välisriigi kvalifikatsioonile vastavuse määramine ning tööandjatele, kutsealase tunnustamise pädevatele asutustele ja õppeasutustele tunnustamiseks vajaliku teabe andmine.

Agentuurile esitati 2017. aastal hindamiseks ja vastavuse määramiseks 2281 kesk- ja kõrgharidust tõendavat dokumenti kokku 103 välisriigist (vt lisa). Enim esitati taotlusi Venemaa (304 taotlust), Ukraina (220), Bangladesh (183), Nigeeria (164), Suurbritannia (121) ja India (110) kvalifikatsioonide hindamiseks. Asutustest on suurimad hindamise taotlejad Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor ja Euroakadeemia. Tööandjatest esitavad hindamistaotlusi peamiselt ministeeriumid, Riigikantsleil ja Terviseamet.

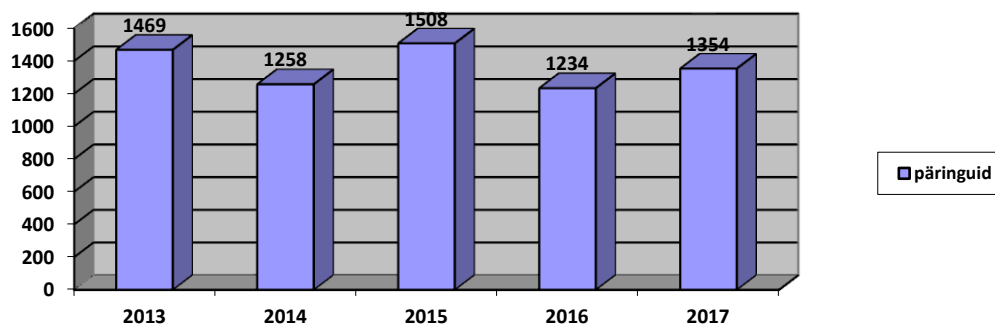
Joonis 1. Agentuurile hindamiseks esitatud välisriigi kvalifikatsioonide arv 2013-2017.

3.2. HARIDUS- JA TUNNUSTAMISALASE TEABE ANDMINE

Välisriigi kvalifikatsioonide hindamise ja vastavuse määramise kõrval on agentuuri teine peamine ülesanne anda teavet Eesti ja välisriigi haridussüsteemidest ja kvalifikatsioonidest. Teabe andmiseks on korraldatud koolitusi ja seminare ning vastatud päringutele.

Päringutele vastamine

Välisriikide ja Eesti haridussüsteemide, kõrgkoolide, kvalifikatsioonide, tunnustamist reguleerivate õigusaktide, tunnustamis põhimõtete ja muu kõrghariduse või tunnustamisega seonduva kohta käiva teabe andmiseks on vastatud kirjalikele ja suulistele järelepärimistele. 2017. aastal tehti keskusele 1354 kirjalikku järelepärimist, sh välisriikide asutuste ja eraisikute poolt Eesti haridussüsteemi, kutsealase tunnustamise või kvalifikatsioonide kohta 243 päringut (vt. lisa).

Joonis 2. Agentuurile esitatud kirjalike päringute arv 2013-2017.

Enim järelepärimisi tehti Suurbritannia (130 päringut), Venemaa (99), USA (43), Hollandi (30), Saksamaa (27), Soome (25), Taani (23), Ukraina (22), Gruusia (22) ja Rootsi (20) kõrgharidussüsteemide, õppeasutuste ja kvalifikatsioonide kohta. Paljud tööandjad ja diplomimanikud pöörduvad keskuse poole, et saada kinnitust varasemas haridussüsteemis antud kvalifikatsiooni vastavusele.

Riiklik õppelaen

Agentuur kontrollib välisriigi kõrgkoolides õppivate isikute riikliku õppelaenu taotluse korral välisriigi õppeasutuse staatust ning õppeasutuse ja selle õppekava vastavust õppelaenu saamiseks kehtestatud tingimustele. Andmed esitatakse Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutusele.

Välisriigi kõrgkoolis õppimise kinnitamine ajateenistusse kutsumise edasilükkamiseks

Agentuur kontrollib Kaitseressursside Ameti taotlusel tõendeid, mis kinnitavad immatrikuleerimist välisriigi õppeasutusse. Ülesandeks on kontrollida, kas välisriigi õppeasutus on legaalne, kinnitada õpingute tase ja õppekava nominaalkestus.

Vajaduspõhise õppetoetuse taotlejate tõendid

Riigi Tugiteenuste Keskuse palvel kontrollib agentuur vajaduspõhise õppetoetuse taotlejate tõendeid, mis kinnitavad immatrikuleerimist välisriigi õppeasutusse.

3.3.KUTSEALANE TUNNUSTAMINE

Kutsealase tunnustamise osas täidab agentuur tugikeskuse ülesandeid. Koostöös pädevate asutuste ja teiste tugikeskustega antakse teavet välisriigi kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta Eestis. Tugikeskuse koduleht koondab baasinfo tunnustamise põhimõtete, Eestis reguleeritud kutsete ning pädevate asutuste kohta. Koduleht hoitakse ajakohasena koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

2017. aastal esitati agentuurile 21 kutsealast tunnustamist puudutavat kirjalikku päringut 12 riigist. Üle poole päringutest moodustasid õpetajate, arstide ja hambaarstide kutsealase tunnustamise kohta.

3.4.RAHVUSVAHELINE TEGEVUS JA OSALEMINE PROJEKTIDES

Agentuuri töötajad osalesid mitme rahvusvahelise organisatsiooni juures tegutseva büroo, töörühma või komitee töös, samuti on agentuur partneriks mitmes rahvusvahelises projektis.

Lissaboni tunnustamise konventsiooni komitee

Agentuuri juhataja on Lissaboni tunnustamise konventsiooni komitee büroo liige. Büroo ülesandeks on jälgida konventsiooni rakendamist ja valmistada ette konventsiooniga seonduvaid lisadokumente. 2017. aastal koostas büroo pagulaste kvalifikatsioonide tunnustamise soovitus, mis võeti vastu novembris komitee erakorralisel istungil. Büroo jätkas ENIC ja NARIC keskuste infosüsteemide väljatöötamise soovitusel koostamist.

Ülemaailmse konventsiooni väljatöötamise komitee

2016.aastal loodi UNESCO juurde ülemaailmse tunnustamise konventsiooni väljatöötamise komitee, mille ülesandeks oli koostada 2017. aasta lõpuks ülemaailmne tunnustamise konventsioon. Komitee kohtus kahel korral UNESCO peakorteris Pariisis ja esitas nõutud ajaks konventsiooni kavandi UNESCO-le.

Koostöö Baltimaade ENIC/NARIC keskustega

Iga-aastane Baltimaade ENIC/NARIC keskustega koostamine toimus Vilniuses. Arutati kõrgharidusele juurdepääsu kriteeriume, pagulaste kvalifikatsioonide hindamist, ülemaailmse tunnustamise konventsiooni kavandit ja tutvustati projekte, milles osaletakse.

Osalemine projektides

Agentuur on partneriks kolmele Euroopa Komisjoni NARIC projektile: 1) FRAUDOC, mille ülesandeks on koguda teavet diplomiveskite ja võltsdiplomide kohta ning koostada koostöövõrgustikele juhendmaterjalid; 2) SCAN-D2, mille ülesandeks

on täiendada Euroopa kõrgkoolide diplomite näidiste andmebaasi ja 3) ISOBAQ, mille raames kogutakse Bologna-eelsete kvalifikatsioonide tunnustamise alaseid õigusakte ja dokumente ning koostatakse vastav andmebaas.

3.5.KOOLITUSED

Agentuur korraldas novembris kvalifikatsioonide hindamise ja akadeemilise tunnustamise alase teabepäeva Eesti kõrgkoolide välisüliõpilaste vastuvõtuga seotud töötajatele, andes põhjalikuma ülevaate Kameruni haridusdokumentide võltsingutest, kraadidest märkega *Third Class*, Prantsusmaa haridussüsteemist ja Venemaa diplomite verifitseerimise andmebaasist. Eraldi külastas ENIC/NARIC keskus Euroakadeemiat, andes ülevaate kvalifikatsioonide hindamisest ja tunnustamisest.

Agentuuri juhataja osales TWINNING programmi raames teisel (esimene toimus 2016. aastal) 5-päevasel ekspertmissioonil Aserbaidžaanis. Missiooni eesmärk oli anda teavet ja nõustada Aserbaidžaanis pädevaid asutusi välisriigi kvalifikatsioonide hindamise ja tunnustamise küsimustes ning anda nõu Aserbaidžaanis ENIC keskuse arendamiseks. Missiooni raames viidi läbi seminar Azerbaidžaanis kõrgkoolide töötajatele akadeemilise ja kutsealase tunnustamise süsteemidest ja kvalifikatsioonide hindamisest Euroopas.

Koos Norra ja Itaalia ENIC/NARIC keskustega osaleti ettekannetega teabepäeval Comos pagulaste kvalifikatsioonide tunnustamise teemal, mis oli mõeldud Itaalia kõrgkoolidele.

4. HARIDUSE RAHVUSVAHELISTUMISE AGENTUUR

Hariduse rahvusvahelistumise agentuur (HARA) katab kaht peamist tegevusvaldkonda:

- 1) riiklike haridusprogrammide ja –algatuste menetlemine haridus- ja teadusministeeriumi tellimisel ning kooskõlas ministeeriumi ja sihtasutuse vaheliste halduslepingutega;
- 2) Euroopa Komisjoni, Põhjamaade Ministrite Nõukogu jt rahvusvaheliste haridusprogrammide koordineerimine, kaasa arvatud Erasmus + haridusvaldkonna riikliku agentuuri ülesannete täitmine.

2017. aasta olulisemad sündmused:

- 2017. a tähistati kogu Euroopas **30 aasta möödumist Erasmuse programmi loomisest**. Aastate jooksul on osalenud programmis enam kui 9 miljonit inimest. Hariduse rahvusvahelistumise agentuur tähistas aastapäeva osalemisega mitmel üritustel: Vabaduse väljakul Euroopa Komisjoni Eesti esinduse eestvedamisel ning Sihtasutuse Archimedes ja Riigikantselei toetusel toimunud Euroopa päeval, Erasmus+ naiskondade koosseisus Majjooksul jne.
- 1.-2. märtsil korraldasime **EMP/Norra stipendiumiprogrammi** lõppenud perioodi rahvusvahelise **lõpuürituse** Tallinnas, Telliskivi Loomelinnakus.
- 18. mail korraldasime esmakordselt **kutsehariduse rahvusvahelistumise päeva**, mille eesmärk oli juhtida tähelepanu kutsekoolides tehtavale heale rahvusvahelisele koostööle. Üritus toimus Pärnumaa Kutsehariduskeskuses.
- 17.-20. septembrini korraldasime Tallinnas digipädevuste teemalise **kontaktseminari „Enhancing Digital Competences in Education and Training“**. Kontaktseminaril osales pea 70 õpetajat, koolitajat ja haridusspetsialisti üle Euroopa, keda kõiki sidus huvi IKT ja digioskuste teemade vastu ja soov leida koostööpartnereid Erasmus+ programmi projektideks.
- 1.-3. oktoobril kohtusid Tallinnas **Erasmus+ riiklike agentuuride hariduse valdkonna juhid**. Nõupidamisel olid arutluse all programmis osalevate riikide seisukohad kujundamaks uut programmi aastateks 2021-2027. Ettekandega programmi arengute teemal esines Barbara Nolan Euroopa Komisjonist.
- 16.-17. novembril toimus Pariisis **rahvusvaheline konverents „Erasmus+, koostöö ja innovatsioon“**, mille korraldas Prantsusmaa Erasmus+ agentuur Education & Formation koostöös Hispaania agentuuriga SEPIE ja SA Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuuriga.
- Novembris-detsembris korraldasime üld-, kutse- ja täiskasvanuhariduse õpirändeprojektides osalenud kutseõpilasele ja haridustöötajatele mõeldud kajastuste konkursi **„Õpiränne Euroopasse ja tagasi“**. Konkursi tulemustega saab tutvuda <http://archimedes.ee/tutvu-erasmus-opirandurite-parimate-lugude-fotode-ja-videotega/>.

- 21.22 korraldasime Haridus- ja Teadusministeeriumi, SA Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuuri, Eesti Rakenduslingvistika ühingu ja Eesti Keele Instituudi koostöös **konverentsi „Mitu sammu on terminitööst kõrgkooliõpikuni“**.
- Aasta alguses valmisid HARA kõrghariduse büroo tellimisel riiklikke stipendiumiskeeme ja taotlemistingimusi tutvustavad videod. Näiteks <http://haridus.archimedes.ee/kristjan-jaagu-kraadiope-valismaal> .
- Läbi kogu aasta korraldasime erinevate programmide **info- ja koolituspäevi, - seminare, vebinare** ja muid potentsiaalsetele taotlejatele ja toetusesaajatele mõeldud üritusi.

4.1..RIIKLIKE HARIDUSPROGRAMMIDE JA STIPENDIUMISKEEMIDE ELLUVIIMINE

Kristjan Jaagu programm

Programmi eesmärk on toetada Eesti kõrgkoolide üliõpilaste või Eesti päritolu välisülikoolide üliõpilaste välisõpinguid ja akadeemilise personali konverentsikülastusi või lühiajalist enesetäiendamist välisriikides.

2017. a alguses töötati välja ja kinnitati uus Kristjan Jaagu programm ning kinnitati uued juhendid. Varasem Kristjan Jaagu doktorantuur välismaal asendati Kristjan jaagu kraadiõppe skeemiga, Kristjan Jaagu tasemeõppe ja osalise õppe skeemid ühendati kokku välisõpingute tegevuse alla.

Välislähetuste stipendiumile esitati 2017. a 320 nõutelevastavat taotlust, millest rahuldati 159 (50%). Stipendiumist loobus 13 stipendiaati (8%). Enamik stipendiaate olid doktorandid (moodustades 74% stipendiaatidest). Ülikoolide loikes on jätkuvalt enim stipendiaate Tartu Ülikoolist. Stipendiaate on kõigist Eesti avalik-õiguslikest ülikoolidest v.a EMTA. Enim stipendiaate õpib järgnevatel õppesuundadel: humanitaaria; bioteadused; füüsikalised loodusteadused; sotsiaal- ja käitumisteadused.

Populaarseim sihtriik oli 2017. õ-a jätkuvalt Ameerika Ühendriigid. Keskmine stipendiumisumma oli 2017. a 1035 eurot võrdluseks 1019 eurot 2016. aastal.

Välisõpingute stipendiumile esitati 139 taotlust, stipendium määrati 63 taotlejale. Stipendiaatidest olid 46 magistrandid (moodustades 73% stipendiaatidest) ja 17 doktorandid. Ülikoolide loikes oli enim stipendiaate Tartu Ülikoolis. Õppesuundade loikes on stipendiaatide pingerida järgnev: humanitaaria; kunstid; õigus; tervis. Populaarsemad sihtriigid olid Suurbritannia (10), Saksamaa (6), Rootsi (6) ja Ameerika ühendriigid (6). Keskmine toetusesumma oli 7723 eurot.

Kraadiõppe stipendiumi taotles 26 inimest, kellest valiti 8 stipendiaati. Üks stipendiaat (doktorant) loobus. Lisaks toetati ka audioloogia eriala magistrandi õpinguid. Seega alustas/jätkas õpinguid 5 doktoranti ja 3 magistranti. Kõik 2017. a õpinguid alustanud stipendiaadid õpivad Euroopa ülikoolides, pooled neist Suurbritannias.

Audioloogia stipendium

Audioloogia stipendium ühendati 2017. a Kristjan Jaagu kraadiõppe stipendiumiga, toetati 1 stipendiaadi õpinguid.

Doktorantuur Euroopa Ülikool-Instituudis (EUI)

Eesti riik toetab doktoriõpinguid Euroopa Ülikool-Instituudis (European University Institute) Itaalias, Firenzes. EUI-sse õppima võetud doktorantidele maksab Eesti riik stipendiumi Kristjan Jaagu Doktorantuur välismaal põhimõtetal.

2017. a kandideeris Eesti ühele uuele õppekohale kokku 7 inimest. Neist 4 olid Eesti kodanikud, 3 Ukraina, Bulgaaria ja Prantsusmaa kodanikud, kelle Eesti pool välistas, sest nende staatus ei sobinud kokku juhendiga. Märtsis Firenzes toimunud intervjuudele kutsus EUI kaks kandidaati, kellest valiti välja üks. Kokku õpib 2017. a EUIs 5 Eesti päritolu stipendiaati.

Noore õpetlase stipendium

Noore õpetlase stipendium on Eesti eraettevõtjate, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Sihtasutuse Archimedes koostöös loodud stipendiumiprogramm, mille eesmärgiks on toetada andekaid Eesti keskkoolilõpetajaid bakalaureusekraadi omandamisel tunnustatud välisülikoolides.

2017. a laekus taotlusi samal määral kui varasematel aastatel. Kokku esitati 39 taotlust, nõukogule hindamiseks saadeti 30 nõuetekohast taotlust. 90%-l nõuetele mittevastavatest oli matemaatika tulemus alla normi. Igal nõukogu liikmel paluti saata oma eelistused (16 taotleja nimed) hinnangulehel. Intervjuudele kutsuti 21 taotlejat. Nõukogu otsustas stipendiaatideks kinnitada 20 intervjuueeritud taotlejat.

Õpetajakoolituse stipendium

Stipendiumi eesmärk on väärtustada õpetajaks õppimist, tunnustada õpetaja kutset Eesti ühiskonnas ning sellega suurendada õpetajakoolituse erialadele kandideerijate ja õpetajakutse omandajate arvu. 100 stipendiumi jagatakse ära EHISe 1. oktoobri andmete põhjal, õpetajakoolituse ja kasvatuseduste õppekavagrupi üliõpilaste koguarvude võrdlusena. Sihtasutus sõlmib iga kõrgkooliga partnerluslepingud koos lisadega, mille alusel kanname üle kogu perioodi eelarve. Hiljem esitavad ülikoolid stipendiumite maksmise ja eelarve kasutamise kohta aruanded.

2017. a jagati kvoodina Tartu Ülikoolile 51 stipendiumit, Tallinna Ülikoolile 48 stipendiumit ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiale 1 stipendium.

Erivajadustega üliõpilaste stipendium

Erivajadustega üliõpilaste stipendium on mõeldud kõigile puudega tudengitele erivajadustest tulenevate ning õpingutega seotud lisakulude katteks.

Aasta jooksul viidi läbi kaks taotlusvooru. Esimeses taotlusvoorus laekus 46 taotlust, millest rahuldati ja määrati stipendium 36 taotlejale. Teises taotlusvoorus laekus 249 taotlust, millest rahuldati ja määrati stipendium 236 üliõpilasele, kokku maksti stipendiumi 2017. a 272 stipendiaadile.

Asenduskodulaste kõrghariduse omandamist toetav stipendium

Asenduskodulaste kõrghariduse omandamist toetava stipendiumi eesmärk on toetada asenduskoduteenusel ja perekonnas hooldamisel viibinud üliõpilaste kõrghariduse omandamist.

2017. a laekus stipendiumitele 25 nõuetele vastavat taotlust, mis kõik rahuldati.

Riiklikud välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumiprogrammid ning Eesti ja Ameerika Ühendriikide vaheline Fulbright'i akadeemiline vahetusprogramm

Riikliku välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumiprogrammi laekus 465 korrektset, nõuetele vastavat taotlust. Taotlused sorteeriti koolide kaupa ning saadeti esmasele hindamiseks kõrgkoolidele (va teadlased). Iga kõrgkool tegi eelvaliku oma kooli üliõpilaskandidaatidest taotlejate hulgast vastavalt eraldatud kvoodile. Eelvaliku läbinud taotlused 94 + 16 teadlast edastati komisjonile hindamiseks. Hindamiseks saadetud taotlusest rahuldati 11 kraadiõppuri taotlused.

Fulbrighti akadeemilise vahetusprogrammi raames saadeti Eesti poolt välja neli grandisaajat – kolm üliõpilast Fulbright Student programmis ning üks õppejõud Fulbright Scholar programmi raames.

Rahvuskaaslaste programmi stipendiumid

Rahvuskaaslaste programmi laekus 10 taotlust. Stipendium määrati 8 taotlejale (1 keeleaastaks, 2 MA ja 5 keeleaasta+tasemeõpe). Oma õpingute lõppemisest andis teada 2 stipendiaati.

Hõimurahvaste programm

Hõimurahvaste programmi põhieesmärk on toetada hõimurahvaste, so uurali (soome-ugri ja samojeedi) põlisrahvaste keelte ja kultuuride säilimist ning arengut.

2017. a uusi stipendiume ei määratud. Õpinguid jätkasid 7 doktoranti, 1 doktorant eksmatrikuleeriti atesteerimisel mitteosalemise tõttu ning 1 magistrant katkestas õpingud omal soovil. Akadeemilisel puhkusel viibib 5 stipendiaati.

Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades

2017. a oli uusi stipendiumisaajaid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades kõrghariduse esimesel ja teisel astmel kokku 1912. Kumulatiivselt oli stipendiaate 31.12.2017 seisuga 7455 (2015=2004 stipendiaati, 2016=3539 stipendiaati ja 2017= 1912 stipendiaati). 2017. a viidi eelarve vastavusse TAT väljumisstrateegiaga, mille tulemusel uute vastuvõetavate stipendiaatide arv vähenes võrreldes eelmiste aastatega.

Kõrghariduse kolmandal astmel maksti 2017. a stipendiumi 89 doktorandile. Kokku on makstud stipendiumi 97 doktorandile.

Dora pluss programm

Tegevus 1 (noorteadlaste ja magistrantide osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses)

2017.aastal viidi läbi 11 taotlusvooru (iga kuu 10. kuupäeval, välja arvatud juulis). Kokku esitati partnerite poolt 710 inimest toetusesaajateks (planeeritud oli 744) kellest 35 loobusid. Kokku osales tegevustes 675 toetusesaajat. 2017/18 õppeaastaks eraldati partneritele kokku kvooti 870 stipendiaadi jaoks. Tegevuses 1.2 viidi läbi 5 taotlusvooru. Kokku esitati partnerite poolt stipendiumisaajaks 97 isikut (planeeritud oli 108), kellest loobusid 4. Kokku osales tegevuses 93 stipendiaati. 2017/18 õppeaastaks eraldati partneritele kokku kvooti 120 stipendiaadi jaoks.

Tegevus 2 (välismagistrantide ja –doktorantide ja külalisdoktorantide toetamine)

Tegevuses 2 võeti vastu planeeritud arvul välismagistrante, kuid täitmata jäid välisdoktorantide toetamisega seotud eesmärgid mis tuleneb sellest, et osad partnerid loobusid neile eraldatud kvoodist. Tegevus 2.1 raames toetati kokku 361 välismagistranti (uued ja vanad taotlejad). Välismagistrantide arv kujuneb isikutest, kellele maksti 2017. a stipendiumi. Need on 2016. a määratud ja 2017. a välja makstud stipendiumid ja 2017. a määratud ja makstud stipendiumid. Osad eksmatrikuleeriti õppekava täitmisega seonduvalt ja nende asemel vabanes koht uuele taotlejale. Tegevus 2.2 raames toetati 50 välisdoktoranti ja tegevus 2.3 raames 28 külalisdoktoranti.

2017/18 õppeaastaks eraldati partneritele kvooti 310 välismagistrandi ja 90 välisdoktorandi jaoks. Külalisdoktorantide jaoks eraldati partneritele kvooti mahus 300 000 eurot.

Tegevus 3 (suve- ja talvekoolide toetamine) Viidi läbi kaks taotlusvooru suve- ja talvekoolide toetamiseks. I voorus (01.03.-15.04.2017) raames esitati neli taotlust, millest toetati kõiki (Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool, Estonian Business School, Tallinna Ülikool). II voorus (01.09.-14.10.2017) esitati kolm taotlust, millest komisjon otsustas toetada 1 (Eesti Kunstiakadeemia).

2017. a viidi läbi 3 suvekooli (Estonian Business School, Tartu Ülikool, Eesti Kunstiakadeemia).

Eesti kõrghariduse väliturundus

Tartu Ülikooli poolt töötati välja sihtriikide analüüsi meetodika ning sätestati uuritavad sihtriigid. Turu-uuringud viiakse läbi järgnevate riikide kohta: Ameerika Ühendriigid, Venemaa Föderatsioon, Kasahstan, Türgi, Valgevene, Armeenia, Aserbaidžaan, Läti, Saksamaa, India, Vietnam. Turu-uuringud valmivad 2018. aastal.

Alustati uuele Eesti brändile üleminekut. Selleks otsustati muuta brändi Study in Estonia nimi Study Estoniaks ning muudeti logo. Sõlmiti hankeleping kogu Study Estonia brändi üleviimiseks Eesti brändile, tegevused toimusid jooksvalt kogu 2017. a jooksul ja jätkuvad 2018. a.

Alustati Eesti kõrghariduse kaubamärgisaadikute kontseptsiooni väljatöötamist, kontseptsioon valmib 2018. a. Projektjuhina tegutseb Jens Närger, viidi läbi kohtumine partnerorganisatsioonidega kaardistamiseks ootused ja vajadused.

Viidi läbi uuringuid Eesti kaubamärgi tuntuse, tegevuste efektiivsuse ja välisüliõpilaste infotarbimise uurimiseks, tulemusi tutvustatakse 2018. aasta kevadel.

Sihtturgudest viidi enim teavitussüritusi läbi India, Soome, Venemaa, Türgi ja Ukraina suunal, samuti osaleti boksiga NAFSA võrgustikumessil Los Angeleses ning EAIE rahvusvahelisel hariduskonverentsil Sevillas Hispaanias

Internetiturunduse ning Study in Estonia veebilehega seonduvatest tegevustest tuleks eraldi mainida läbiviidud webinaridesarja (3 tk) tutvustamiseks Eestis õppimise võimalusi läbi Web2Present webinariplatvormi, samuti alustati vastuvõttu toetavate digitaalsete kampaaniatega (Google AdWords, Facebook, Gmail jne) Türgis, Gruusias ja Indias ning Masterportalsis (artiklid, uudiskiri, bänner). Loodi [5 videot](#) tutvustamiseks Eesti IT kõrgharidust välisüliõpilastele, lisaks viidi Study in Europe Facebooki lehel läbi otseülekanne Eestist ja siinsetest õppimisvõimalustest.

Eesti kõrgkoolide tutvustustegevusi toetati vastavalt esitatud tegevuskavadele ning maksetaotlustele. Eesti kõrgkoolid olid esindatud olulisemates rahvusvahelistes portaalides (Studyportals, Masterstudies), viidi läbi orientatsioonipäevi, toetati kõrgkoolide osalemist EAIE võrgustikumessil. Suurt rõhku panid partnerid internetiturundusele (Google AdWords) sisseastumisperioodil.

2017. aastal panustati ka Eesti kõrghariduse väliturundusega tegelevate töötajate kompetentsuse parendamisse. Viidi läbi koostööseminar partnerkoolidega, koos käisid valdkondlikud töögrupid (Soome, Venemaa, India, EV100). Samuti korraldati Eesti kõrgkoolide esindajatele ja väliturundusega tegelevatele töötajatele õppevisiit Rootsi tutvumaks sealsete digiturunduse praktikatega ning viidi läbi Google Analytics kooolitus Eesti kõrghariduse väliturunduse ekspertidele.

Parendati ka välisüliõpilastele pakutavad teenuseid ning nende kättesaadavust: jooksvalt uuendati [stipendiumite andmebaasi](#), tänu millele on välisüliõpilastel ligipääs kogu stipendiume puudutavale infole. Sõlmiti leping Eesti Üliõpilaskondade Liiduga, viimaks läbi välisüliõpilaste tugiteenuste kättesaadavuse kaardistus ja rahulolu kättesaadava infoga. Kaardistus valmib 2018. a. Samuti korraldati Work in Estonia töömess välisüliõpilastele.

Riiklik programm "Eestikeelsed kõrgkooliõpikud 2013-2017"

2017. aastaga sai läbi programmi teine faas, mis hõlmas aastaid 2013-2017. Teine faas erines esimesest keskendumisega e-õppematerjalile (paberõpikuid enam programmi vahenditest ei toetatud); suurem vastutus õpikute vajaduste väljaselgitamise ning õigeaegse ilmumise eest lasus ülikoolidel.

2017. a konkursile laekus 14 õpikukavandit 8 valdkonnast, neist otsustati toetada 9. 2016. a ilmunud parimaks eestikeelseks kõrgkooliõpikuks valiti Marina Aunapuu „Veterinaarhistoloogia“.

Pärast HTM-is kooskõlastusringil oleva „**Kõrgkoolide eestikeelse õppevara arenduskava 2018-2027**“ kinnitamist kuulutatakse 2018. a välja uus konkurss. Õppevara loomist toetatakse kümnes kõrgharidusstandardis loetletud õppevaldkonnas, mis erinevad siiani kasutusel olnutest.

Eesti keele ja kultuuri akadeemiline välisõpe (EKKAV)

Eesti keele ja kultuuri akadeemiline välisõpe (EKKAV) on väljaspool Eestit toimuv pidev eesti keele ja kultuuri kõrgkooliõpe ning selle tugitegevused Eestis ja mujal. Programmi raames saadetakse väliskõrgkoolidesse eesti keele ja kultuuri lektoreid ning jagatakse stipendiume ja õppevara, toetades seeläbi eesti keele õppimist ja õpetamist üle kogu maailma.

2017. a detsembrikuu seisuga on Eesti riigi palgal olevaid lektoreid üheksa. 2017. aastal lahkus ametist 3 lektorit ja värvati neli uut. Täpset välisõppekeskuste arvu on keeruline öelda, kuna pole teada, kas sihtasutused on jõudnud informatsioon kõikide eesti keelt õpetavate väliskõrgkoolide kohta. Siiski võib öelda, et välisõppekeskuste arv jääb 30 lähedale.

2017. a jooksul jätkus lektori sihtriiki saatmise eelduseks olevate uute koostöölepete sõlmimine nende väliskõrgkoolidega, kuhu on Eestist saadetud eesti keele ja kultuuri lektorid. Aasta lõpu seisuga oli sõlmitud seitse koostöölepet ning kaks lepet oli väliskõrgkoolis allkirjastamisel. Välisõppekeskused on eesti keele õppe osas toetaval seisukohal, pakkudes lektorile tuge elamispinna leidmisel (enamik koolidest ka tasuvad majutuse eest ise) ja tagades õppeklassid, töökabineti ja töövahendid. Rahaliselt ei toeta lektoreid INALCO ja Peterburi ülikool.

2017. a jagati stipendiume ja toetusi järgnevalt:

- kaheksa uurimisstipendiumi *Estophilus* (üks stipendiumisaaja loobus), mille puhul oli keskmine Eestis viibimise periood kolm kuud.
- 14 külalisloengukursust, millest mitme taotlusega paistsid silma Ungari ülikoolid ning Läti ja Vilniuse ülikool. Keskmine loengukursus koosnes kümnest kontakttunnist.
- kuus Eesti-teemaliste loengute kursust, millest kahte kursust teevad kaks õppejõudu kahepeale. Aktiivsusega paistavad silma Itaalia kõrgkoolid.
- kuus Ungari lektorite stipendiumi.
- 34 tasuta kohta eesti keele suvekursustel ja kaks tasuta kohta talvekursustel.

Lisaks toetati Leedu III kursuse üliõpilaste praktikat Tartu ülikoolis.

2017. a alustati koos Study Estonia algatusega senisest tihedamat koostööd Ameerika kõrgkoolidega. EKKAVi raames on enim koostööpunkte Stanfordi ja Indiana ülikooliga. Ette valmistatakse Eesti hariduse teemalist paneeli 2018. a juunis Stanfordin toimival AABSi konverentsil.

Eesti Instituudiga tehakse koostööd õppevara jagamisel. Eesti Instituut jagas aasta vältel üle kogu maailma 4500 euro väärtuses õppevara, mis hõlbustab märkimisväärselt eesti keele lektorite tööd.

Koostööd tehakse sihtasutuse ja ülikoolide Erasmus+ programmi ja Dora Pluss koordinaatoritega, et hõlbustada õppejõudude ja õppurite õpirännet. Samuti jätkub koostöö Eesti kõrgkoolidega, hõlbustamaks Eesti õppuritel välisõppekeskustesse praktikale minekut ning levitamaks infot õpi- ja karjäärivõimaluste kohta välisõppekeskustes.

Kohanemisprogramm

Kohanemisprogramm on uussisserändajatele suunatud toetavate tegevuste pakett, mille eesmärgiks on aidata saabuvatel välismaalastel võimalikult kiirelt ja mugavalt omandada Eestis edukaks hakkamasaamiseks vajalikud esmased teadmised ja oskused. SA Archimedes koordineerib programmi õppimise mooduli tegevusi.

Kohanemisprogrammi raames viidi läbi kokku 6 õppimise mooduli koolitust, neist 5 Tallinnas ja 1 Tartus, 1 koolitus toimus vene keeles, ülejäänud inglise keeles. Kokku osales koolitustel 59 inimest. Lisaks viidi koolitusel osalejatele läbi ühine interaktiivne tegevus, ekskursioon Tallinna Rahvusraamatukogus. Koolitustel piloteeriti 2016. a lõpus valminud õppevideoid ning koguti osalejate ja programmi partnerite tagasisidet. Vastavalt tagasisidele täiendati ja parandati koolituste interaktiivseid õppematerjale.

Kohanemisprogrammi elluviimine lõpetati SA Archimedese poolt vastavalt kokkuleppele Siseministeeriumiga suvel 2017.

4.2..RAHVUSVAHELISTE HARIDUSPROGRAMMIDE ELLUVIIMINE

Erasmus+ programmi elluviimine haridusvaldkonnas

Erasmus + on Euroopa Liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm aastateks 2014-2020. Erasmus+ toetas 2017. aastal Eesti haridusvaldkonda enam kui 13 miljoni euroga. Õpirändesse sai minna 3954 inimest ning toetuse sai 27 rahvusvahelise koostöö projekti.

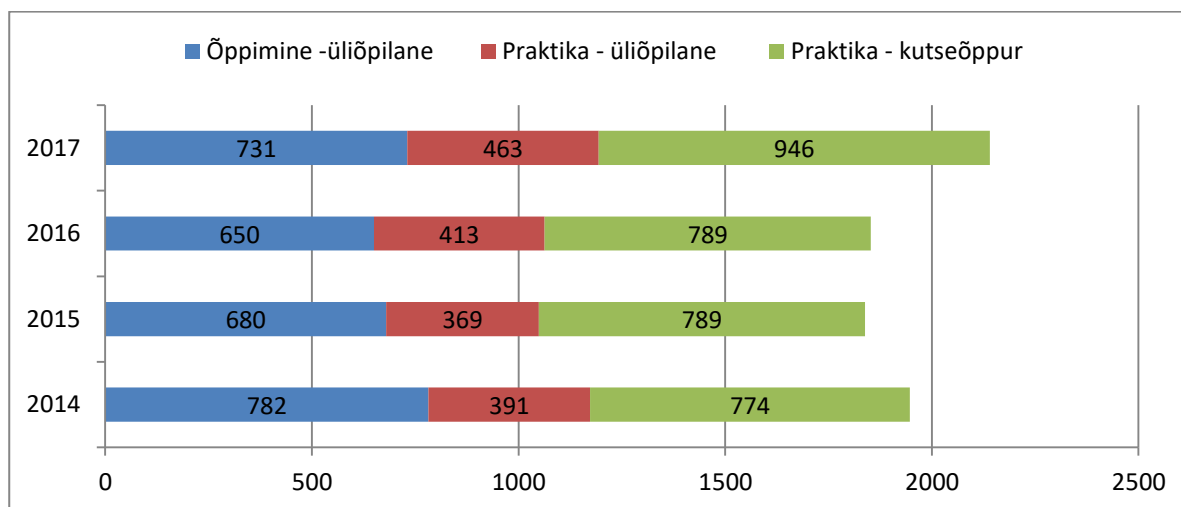
Õpiränne

Hariduse valdkonnas pakub Erasmus+ õpiränne üliõpilastele, kutsekoolide õpilastele ja haridustöötajatele võimalust õppida, osaleda koolitusel või saada töökogemus välismaal.

Programmi neljandal tegevusaastal esitas õpirändetaotluse 138 asutust, neist 127 Euroopa-siseseks õpirändeks ning 11 kõrghariduse üleilmseks õpirändeks.

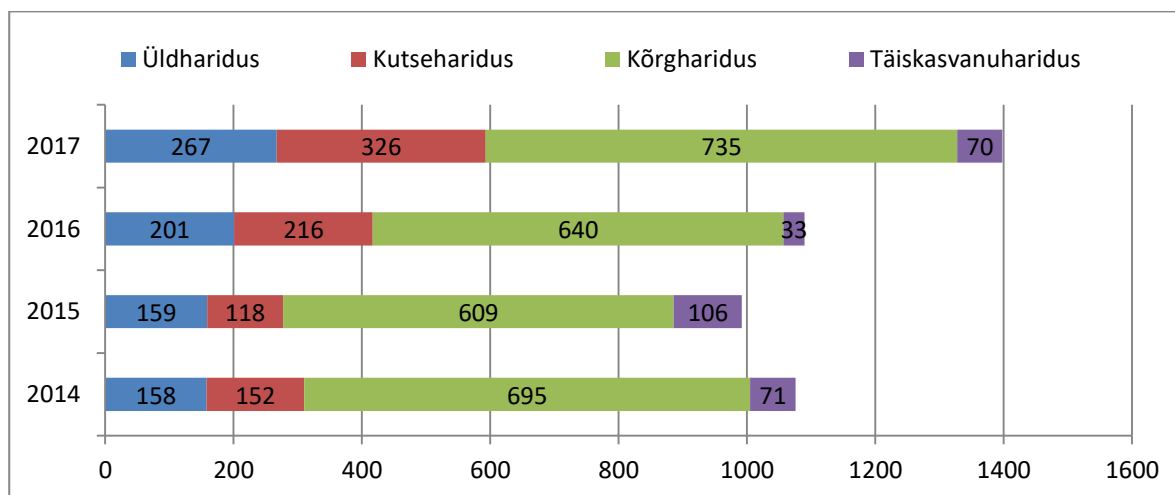
Erasmus+ programm toetab 9,6 miljoni euroga 114 asutust, kõikidest taotletud õpirännetest said toetuse 76%. Kõrghariduse valdkonna Euroopa Komisjoni toetusele lisaks maksab Haridus- ja teadusministeerium üliõpilaste õpirändeks üle 259 000 euro.

Toetuse saanud 104 Euroopa-sisest õpirändeprojekti võimaldavad osaleda vähemalt 3500 inimesel, kellest valdava osa (60%) on kutseõppurid (946) ja üliõpilased (1194). Kusjuures võimalus omandada praktilisi kogemusi ja oskusi on populaarsem võrreldes õppimisega, kolmest õpirändes osalejast kaks on plaaninud praktika mõnes Euroopa riigis. Kõrgkoolide kümme üleilmset õpirändeprojekti toetavad vähemalt 416 inimese lähetust, millest 227 inimest tuleb partnerriigist Eestisse ja 189 inimest liigub Eestist partnerriiki.

Joonis 3. Euroopa-sisene üliõpilaste ja kutseõppurite õpiränne nelja taotlusvooru põhjal.

Vähemalt **1390 töötajat** on 2017. a võimalus õpetada partnerasutuses, osaleda täienduskoolituskursusel või olla töövarjuks Euroopa piirides. Haridustöötajatest rohkem kui pooled on kõrgkoolist ja viiendik kutsekoolist.

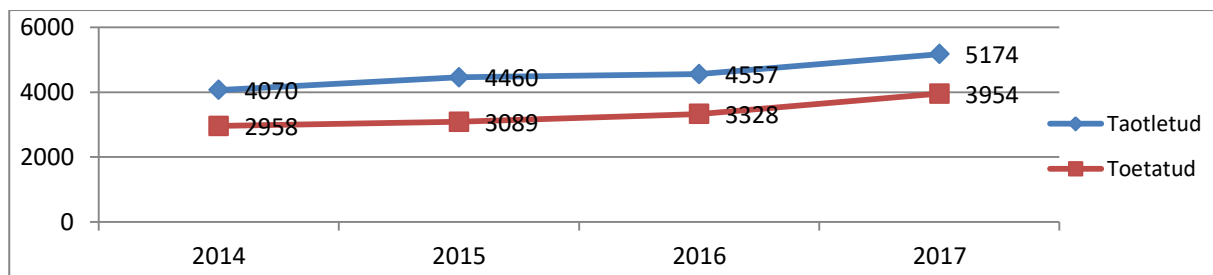
Joonis 4. Erasmus+ Euroopa – sisese toetuse saanud haridustöötajad aastatel 2014-2017.

Õpirände eelarvest said 64% kõrg-, 29% kutse-, 6% üld- ja 1% täiskasvanuhariduse projektid. Toetusesaajaid kokku oli 99 asutust sh 23 kutsekooli, 19 gümnaasiumi/keskkooli, 18 põhikooli, 10 rakenduskõrgkooli, 8 ülikooli, 8 lasteaed, 4 muuseumi ning mitmed haridusvaldkonnas tegutsevad koolitus- teabe- ja kompetentsikeskused.

Tavapärast oli õpirände toetusesaajatest enamus Harjumaalt (52%), valdavalt Tallinnast, järgnesid Tartumaa (16%) ja Pärnumaa (8%).

Õpirändeprojektidel on 166 koostööpartnerit, kellest rohkem kui kümnendik on Soomest, järgnesid Itaalia (8%) ja Saksamaa (8%). Üleilmse õpirände kõige hinnatum koostööpartner on Venemaa, teisel kohal oli Serbia ning kolmandal üllatuslikult Jordaania (6%), viimane lisandus partnerriikide hulka selles taotlusvoorus.

Õpirändes osalevate Eesti inimeste arv on kasvanud Erasmus+ programmi toel. Inimesi, kes soovivad osaleda õpirändes on alati rohkem kui neid, keda on võimalik toetada.

Joonis 5. Erasmus+ õpirännete dünaamika Eestis 2014-2017.

ESTILC (Estonian Intensive Language Courses)

Kursuste eesmärgiks on lihtsustada Erasmus+ programmi raames sissetulevate Erasmuse üliõpilaste õpinguid, integreerumist Eesti keele- ja kultuuriruumi. Augustis 2017 toimus neli suvekursust ja 2017. a jaanuaris üks talvekursus. Kokku osales kursustel 46 osalejat.

Strateegiline koostöö

Strateegilise koostöö projektid toetavad institutsionaalset arengut ja erinevate haridusvaldkondade probleemide või püstitatud ülesannete lahendamist.

Tänavu oli taotlejate seas 39 erinevat Eesti asutust, kes esitasid kokku 45 projektitaotlust. Taotlejatest 60% said Euroopa Komisjoni toetuse ehk rohkem kui 3,73 miljonit eurot eraldati 27 projektile. Sel aastal oli esmakordselt kõige arvukamalt taotlusi Tartumaalt (29%), järgnes Harjumaa (27%), kokku oli taotlejaid üheksast maakonnast.

Nelja taotlusaasta tulemuste põhjal võib väita, et vaatamata taotluste arvu kahanemisele on saavutatud stabiilsus, ühes taotlusvoorus konkureerib 45-50 projekti. Vastavalt eelarve võimaluste kasvule on järk-järgult kasvanud ka toetuse saanud projektide hulk (15 projekti 2014. a versus 27 projekti 2017. a). Rahul võib olla ka taotluste stabiilse kvaliteediga, taotlejate keskmine hinne oli 67,7 punkti 100-st ning toetusesaajate keskmine hinne 80,8 punkti 100-st.

Eelarvest 42% eraldati üldhariduskoolide koostööprojektidele, 33% kõrg- ning 26% kutsehariduse koostööprojektidele. 2017. a populaarseimad teemavaldkonnad oli uued tehnoloogiad ja digitaalsed oskused ning innovatsioon õppekavaarenduses. Toetuse saajatest kaks projekti käsitlevad kaasamise teemat.

Eesti koordinaatorite seas on 24 erinevat asutust, nende seas on 7 gümnaasiumi, 5 kõrgkooli, 3 kutsekooli, 3 põhikooli, 2 lasteaeda, 1 algkool, 1 muuseum ning 2 mittetulundusühingut. Eesti asutuste koordineeritud projektides osalevad partnerina 8 asutust Eestist ning 90 asutust mõnest teisest Erasmus+ programmiiriigist. Kõige enam on koostööpartnereid Itaaliast, Portugalist ja Hispaaniast, järgnevad Kreeka ja Türgi. Partnerasutuste seas on juhtival kohal ka meie lähinaabrid Soomest, Lätist ja Leedust.

Uuringud

Sihtasutuse Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuur (HARA) koostöös Evelin Sillaga (Accaro Solutions) viis 2017. a esimesel poolaastal läbi uuringu „**Rahvusvaheline mõõde Eesti kutseõppeasutuste strateegiliste eesmärkide planeerimises ja igapäevases koolitöös**“, mille eesmärk oli kaardistada Erasmus+ kutsehariduse õpirände hartat taotlenud koolide rahvusvahelise koostöö eesmärgid kooli arengukavades ja rahvusvahelistumise strateegiates, kuidas on korraldatud nende elluviimine ning missugused muutused koolielus on rahvusvahelistes tegevustes osalemine kaasa toonud. Uuringu valimi moodustasid aastatel 2015-2016 õpirände harta taotluse sh rahvusvahelistumise strateegia esitanud 15 kutseõppeasutust sh 7 hartaomanikku. Uuringul läbiviimine toimus kolmes etapis: dokumendianalüüs, veebiküsitlus ja intervjuud.

Esimesel poolaastal valmis teinegi uuring „**Mina ja väljundipõhine õpe - Euroopa kutsehariduse arvestuspunktide süsteemi (ECVET) põhimõtete rakendamine Eesti kutseõppes**“, mille HARA viis läbi koostöös ECVET ekspertide grupiga. Eesmärk oli analüüsida, kas ja kuidas lähtub õppe kavandamine väljundipõhise õppe põhimõtetest ning mil määral järgitakse õppetöö läbiviimisel nende põhimõtete rakendamist. Uuringusse olid kaasatud kõik kutsekoolid ja rakenduskõrgkoolid, kus on EKR 4. ja 5. taseme kutseõppe õppekavad. Veebiküsitlus oli suunatud väga erinevatele sihtrühmadele, kes puutuvad koolis kokku väljundipõhise õppe teemadega (sh õppedirektorid, õppekavaarendajad, kutseõpetajad, juhtõpetajad, osakonnajuhatajad, praktikajuhendajad ja projektijuhid). Küsitluse tulemused aitavad kavandada tegevusi koolide toetamiseks väljundipõhise õppe rakendamisel.

Euroopa keeleõppe tunnuskirja programm

„**Aasta võõrkeelealase teo**“ tähtjaks 11.06.2017 laekus 12 taotlust. Žürii nõupidamisel 19. juunil otsustati keeleõppe tunnuskirja ja preemiaga autasustada GAME Clubi kahte projekti „JUKU“ ja „BARANKA“ mitteformaalses õpikeskkonnas eesti ja vene keele aktiivõppe meetodite pakkumise eest. Tartu Annelinna Gümnaasiumi projekt „Multikultuurne luulepäev“ ja Tallinna 21. kooli üleriigilise tõlkevõistluse projekt „Saksa kevade“ raames otsustati ära märkida HTM tänukirja ja preemiaga. Autasud anti üle Eesti Võõrkeele Õpetajate Liidu sügiskonverentsil Kohtla-Järvel 24.-25. novembril.

Nordplus programm

2017. a oli Põhja- ja Baltimaade koostööprogrammis vaheaasta, kuna poliitilistel põhjustel ei kuulutatud uut programmiperioodi välja. Sellega võib seostada ka eelmise aastaga võrreldes vähesemat huvi programmi vastu, samas taotlused olid 2017. a kõrgema kvaliteediga ning edukusprotsent oli rekordiline: 74%. Esmakordselt esitas ja sai toetuse ka üks Eesti koordineeritav keeleprojekt Tartu Ülikoolilt.

Meie osalusest lõppenud perioodil annab ülevaate e-raamat “Nordplus Eestis 2012-2017”
https://issuu.com/archimedes/docs/nordplus_e-raamat

Perioodil 2012-2017 osalesid Eesti asutused kokku 796 projektis (kas koordinaatorina või partnerina), mis oli 30% kõikidest Nordplusi toetuse saanud projektidest. Vaatamata oma väiksusele oli Eestil hea positsioon Põhja- ja Baltimaade seas ja märkimisväärne programmi kaasatud asutuste arv.

2017. a III kvartalis kuulutati välja uus programmiperiood (2018-2022) ning sellega seoses toimus programmi infopäev novembris.

Allolevas tabelis on toodud andmed Eesti asutuste osalemise kohta programmis 2017. a.

Nordplus programm 2017. a						
	Taotlused /toetused 2016	Taotlused 2017	Toetatud 2017	Edukus	Toetus €	Eesti asutused partneritena
Nordplus juunior	17/8	16	14	88%	234 647	35
Nordplus kõrgharidusprogramm	26/13	16	12	75%	421 564	71
Nordplus täiskasvanuharidusprogramm	13/7	6	3	50%	11 385	14
Nordplus horisontaalprogramm	6/4	4	2	50%	59 250	9
Nordplus keelearendusprogramm	0	1	1	100%	8 000	1
KOKKU	62/32	43	32	74%	734 846	130

Tabel 1 : Eesti asutuste osalemine Nordplus programmis

EMP/Norra stipendiumiprogramm

2017. a lõppes programmi esimese perioodi tegevus ning juuni lõpuks esitasime lõpparuande. EMP/Norra stipendiumiprogrammi raames toetati lõppenud perioodil 10 koolide koostööprojekti ning 20 kõrgkoolidevahelist õpirändeprojekti. Projektide raames sai väliskogemuse Islandil või Norras üle 200 õpetaja, 67 tudengit ning üle 200 kõrgkoolide õppejõu ja töötaja.

EMP/Norra stipendiumiprogramm tulemuslikkuse hindamise uuring kinnitas, et programm on olnud hinnatud lisavõimalus hariduskoostööks Eesti, Norra, Islandi ja Liechtensteini keskharidusasutustele ning Eesti ja Norra kõrgkoolidele. Võrreldes teiste sarnaste koostööskeemidena iseloomustas EMP/Norra stipendiumiprogrammi keskmine bürokraatia, kõrged toetused ja väike konkurents.

2017. a algasid ettevalmistused stipendiumiprogrammi uueks perioodiks, programm kinnitatakse 2018. a.

5. NOORTEAGENTUUR

SA Archimedes Noorteagentuur (SANA) tegeleb noorte, noorsootõtajate ja noortevaldkonna arengu toetamisega ning rahvusvahelise koostöö edendamisega. Noorteagentuuri visiooniks on "tegasad rahulolevad noored arenevas kodanikuühiskonnas".

2017. aasta olulisemad tulemused:

- Toetasime üle 4246 noore ja noorsootõtaja osalemist Erasmus+ noortevaldkonna projektides, eraldades Eestis noortevaldkonna projektidele toetusi 3,4 miljoni euro ulatuses. Teame, et Eesti osalejate arv kõigis programmi Erasmus+ noortevaldkonna toetatud õpirände projektides (KA1) ulatus 2017. aastal 3896-ni, neist 3283 osalesid rahvusvahelistes projektides, mis leidsid aset väljaspool Eestit.
- Korraldasime Erasmus+: Euroopa Noored 4 rahvusvahelist koolitust Eestis, millel osales kokku 227 inimest (sh 38 Eestist ja 189 välisriikidest).
- Erasmus+ vabatahtliku teenistuse (EVT) vabatahtlike koolitusi korraldati 17 ning neis osales kokku 268 vabatahtlikku.
- Toetasime 133 noorsootõtaja osalemist Erasmus+ väliskoolitusel, soodustades seeläbi nende arengut, kuulumist rahvusvahelistesse võrgustikesse ja tulevaste rahvusvaheliste noorte projektide teket ja arengut.
- Kasvatasime akrediteeritud noorte vabatahtliku teenistusega tegelevate organisatsioonide arvu Eestis. Täna tegutseb Eesti viieteistkümmes maakonnas 151 akrediteeritud organisatsiooni.
- Toetasime 1761 noore osalemist programmis "Noortekohtumised", suurendades seeläbi Eestis elavate erineva emakeelega noorte ühistegevusi ja teineteisemõistmist.
- Korraldasime uute projektide tekkele, noorsootöö kvaliteedile ja noorsootõtajate ning koolitajate pädevuste arengule suunatud koolitusi 1398 osalejale. Lisaks noortevaldkonna täiendkoolituse korraldamisele ja arendamisele, panustasime ka noorsootöölase tasemeõppe kvaliteeti ja õppekavade arendusse.
- Andsime välja noortevaldkonna ajakirja MIHUS, mis soodustas noorte elu, noorte osalust ja kaasamist ning noorte ettevõtlikkust ja vabatahtlikku tegevustpuudutavate teemade teadvustumist noortevaldkonnas tegutsevate praktikute ja otsustajate seas.
- Viisime koostöös Balti Uuringute Instituudiga läbi noorsootõtajate pädevuste ja koolitusvajaduste uuringu.
- Viisime ellu projekti "Hooliv klass" kümnes Eesti üldhariduskoolis, mille eesmärgiks on suurendada noorte sotsiaalseid oskusi ja hoolivust teiste õpilastega suhtlemisel. Projektis osalesid üldhariduskoolide 6-7. klassi õpilased ja nende õpetajad, huvijuhid ja koolide noorsootöö partnerid.

Vähemtähtsad polnud ka SANA tugi EL uue programmi "Euroopa solidaarsuskorpus" väljatöötamise, väärtusarendusprogrammi elluviimine sh inimõiguste hariduse peavoolustamine noortevaldkonnas või üleeuroopalise Noorte Osaluse SALTO kompetentsikeskuse edukas Eestisse toomine.

5.1. ERASMUS+ ELLUVIIMINE NOORTEVALDKONNAS

Erasmus+ kolme noortevaldkonna taotlustähtaja raames esitati 2017. aastal kokku 260 taotlust, millest toetati 129 taotlust kogumaksumusega 3 481 925 eurot. Kokku toetati 49% taotletud projektidest (toetatud summa moodustab 44% taotletud summast). Taotlusi esitati kõigist Eesti maakondadest (enim Harjumaalt, Tartumaalt ja Ida-Virumaalt).

Eesti agentuuri poolt 2017.a. toetatud projektides osaleb 4246 noort ja noorsootõtajat. Osalevatest noortest 26,2% on vähemate võimalustega.

Rahvusvahelised noortevahetused

Aastal 2017 laekus noortevahetuste projektitaotlusi 13-st maakonnast. Taotlusi ei esitatud Saaremaalt ja Läänemalt,. Kõige rohkem taotlusi esitati Harjumaalt (40), Ida-Virumaalt (24) ja Tartumaalt (18). Võrreldes eelmise aastaga kasvas Ida-Virumaalt ja Võrumaalt esitatud taotluste arv.

24% toetuskõlblikest taotlustest (25/104) esitati esmataotlejate poolt, mis on jätkuvalt positiivne näitaja. 2017.a kõige rohkem käsitletud teemad oli noorte osalus, noorsootöö, noortepoliitika, kaasatus, kultuuridevaheline õppimine ja elukestev õpe ning loovus ja kultuur. Kõige vähem projekte oli teemadel sotsiaalne dialoog ning maaelu areng ja linnastumine.

Esitatud projekte:	112
Toetuskõblilikud:	104
sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	27
Toetatud projekte:	51
sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	13
Vähemate võimalustega noori toetatud projektides	615
Eraldatud toetused eurodes	1 087 908 €

Tabel 2 : Noortevahetuste statistika 2017. aastal

Oluline on välja tuua, et võrreldes eelmise aastaga on toetatud vähem projekte, samas osaleja maksumus projekti kohta on suurenenud, mis näitab, et rahastatud on kallimaid projekte, mis põhjustab osalejate ja ka projektide arvu langust.

Selleks, et tõsta rahvusvaheliste noorteprojektide arvu ja kvaliteeti ning aidata noortel jõuda ideest projektini toimusid SANA noortekoolitused „Ideest Projektini“. Antud koolituse formaat on ennast tõestanuna jäänud samaks nagu ka eelmisel aastal (praktiline lähenemine, kaasavad õppemetoodid, kiire tempo, kohapealne nõustamine ja tugi). Noored üle Eesti tulevad noorsootöötaja/liidri/õpetajaga väikeste gruppidega koolitusele, et üheskoos oma algusjärgus või pooleliolevaid projekteid arendada või hoopis uusi projekteid välja töötada. Sel aastal toimus kaks koolitust paralleelselt: üks eesti ja teine vene keeles. Seevastu aprilli eestikeelne koolitus jäi ära, kuna koolitusele ei registreerunud piisavalt osalejaid. Nägime, et venekeelse koolituse käivitamine on ennast tõestanud, kuna vene keelt kõnelevate taotlejate arv programmis on suurenenud. Aastal 2017 toimus 3 koolitust, kus osales kokku 190 inimest. Taotlejate toetamiseks ning projektitaotluste kvaliteedi tõstmiseks jätkasime eeltähtaja süsteemiga (kokku laekus 51 eeltaotlust), millest 17 taotlust ehk 33% on noortevahetuse projektid. Eeltähtaja efektiivsus on selge, sest 67% eeltähtajaks esitatud noortevahetusprojektidest on ka hiljem programmi tähtajaks esitatud ning toetuse saanud. 2018. aastal tuleb seega antud võimaluse kommunikeerimine veelgi paremini läbi mõelda ja teostada. Nendele taotlejatele, kelle projekti ei ole madala kvaliteedi tõttu toetatud, pakume nõustamist ja koolitusvõimalusi. Kvaliteetsete projektitaotluste esitamist toetas ka rahvusvaheline koolituse „DIY: My 1st youth exchange“, mis oli korraldatud koostöös SALTO EACA ning Leedu, Soome, Austria ja Poola agentuuridega. Eestist osales antud koolituses 4 noort ning selle koolituse tulemusena esitati juba üks projekt, millele eraldati toetus. Projektitegijate toetamiseks toimusid ka CheckUp koolituskohtumised toetusesaanutega.

Aastal 2017 sai käivitatud pilootprojekt „Projektiope koolidesse“, mille eesmärk on tuua projektijuhtimise õppeaine vabaainena üldhariduskooli õppekavasse. Pilootprojektis kavatses esialgu osaleda 15 kooli (igast maakonnast), kuid projekti käigus kahanes osalevate koolide arv üheksale. Valmisid nii ainekava kui ka käsiraamat. Antud pilootprojekti abil soovime mõjutada muuhulgas Erasmus+ taotluste ja esmataotlejate arvu kasvu.

Noorsootöötajate õpiränne

Aastal 2017 laekus noorsootöötajate õpirände projektitaotlusi 9-st maakonnast, mis võrreldes eelmise aastaga on madalam (eelmisel aastal oli 10-st maakonnast). Projektitaotlusi ei laekunud Jõgevamaalt, Järvamaalt, Läänemaalt, Lääne-Virumaalt, Raplamaalt ja Valgamaalt. Kõige enam laekus taotluseid Harjumaalt (42), Tartumaalt (17) ja Pärnumaalt (9), mis on sarnane eelmise aastaga.

Esitatud projekte	77
Toetuskõlblikud	70
sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	30
Toetatud projekte	23
sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	7
Vähemate võimalustega osalejaid toetatud projektides	212
Eraldatud toetused eurodes	471 174 €

Tabel 3: Noorsootöötajate õpirände statistika

8% toetuskõlblikest taotlustest (6/77) esitati esmataotlejate poolt. Noorsootöötajate õpirände puhul on esmataotlejaid vähem ning see on antud tegevustüübile omane, kuid sellegi poolest on tegemist negatiivse näitajaga. Kõige enam käsitatud noorsootöötajate õpirändeprojektide teemad olid noorteosalus, noorsootöö, noortepoliitika, uuenduslike õppekavade/õppemeetodite/kursuste väljatöötamine ja rahvusvaheline koostöö, rahvusvahelised suhted, arengukoostöö. Kõige ebapopulaarsem teema oli puue ja erivajadused.

Taotlejate toetamiseks oleme jätkanud eeltähtaja süsteemiga. Sellel aastal oli nagu ka eelmisel aastal 3 eeltähtaja taotlusvooru, kus taotlejad esitasid enne tähtaega oma projektitaotlused ja said tagasisidet. 2017. aastal laekus eeltähtajaks 40 projektitaotlust, millest 16 olid noorsootöötajate õpirändeprojektid. Nendest esitati tähtajaks 12 projektitaotlust ning rahastuse sai 4 projekti (mõnel juhul ei võetud arvesse nõustaja tagasisidet ning konkurentsisis jääd punkti summaga teistele alla, 1 projekt langes välja tehnilises kontrollis).

Toetusesaajate nõustamiseks on iga taotlusvooru lõpus toimunud CheckUp koolitused. Suures osas on need toimunud kas Skype teel või individuaalsete kohtumistena. Kohtumised on eelkõige mõeldud selleks, et rääkida toetuslepingut puudutavatest aspektidest ning projekti kvaliteedi tõstmise võimalustest.

Nõustatud on ka neid, kes ei ole toetust saanud, et aidata neil projektitaotluste kvaliteeti parandada järgmisteks voorudeks. Antud võimalust kasutavad alla poolte toetamata projektide taotlejatest.

Samuti viidi läbi kaks Erasmus+ edasijõudnute koolitust (noorsootöötajate õpirände ja strateegilise koostöö projektide), milles sel aastal osales oodatust vähem osalejaid (kokku 5+8). Rahvusvahelistest koolitustest toimus koolitus TicTac (noorsootöötajate õpirände kvaliteedi aspektidele keskenduv koolitus).

Võtmetegevus 1 - Euroopa vabatahtlik teenistus (EVT)

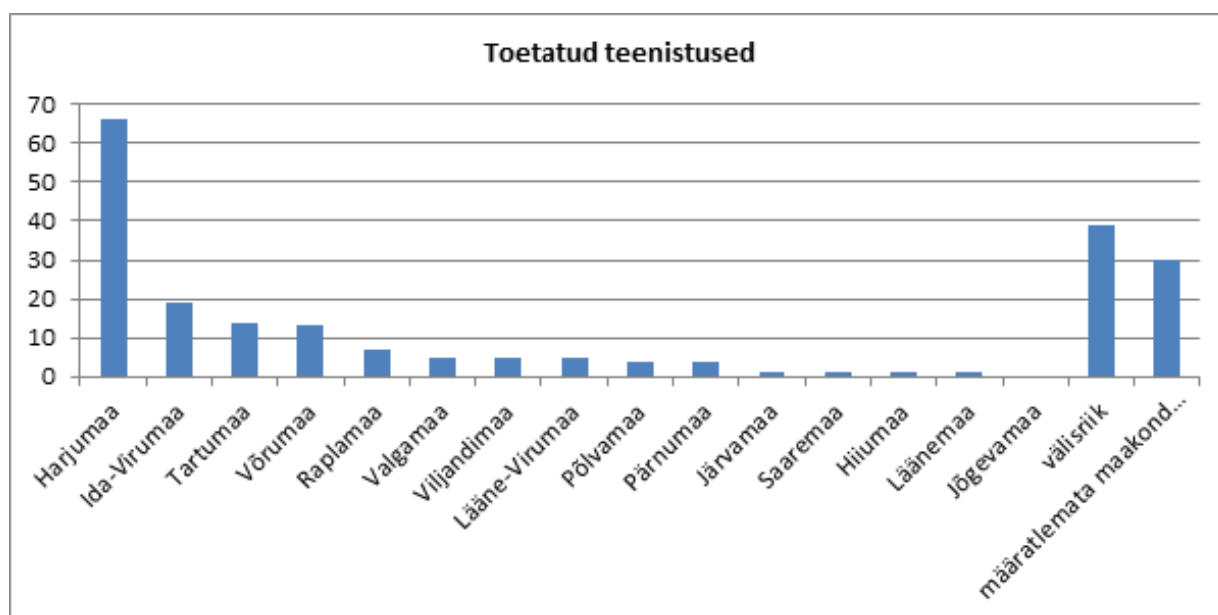
2017. a esitati Euroopa vabatahtlikus teenistuses 43 projekti, millest kolm olid strateegilise EVT projektid, mis sisaldasid täiendavaid tegevusi projekti strateegilise mõõtme suurendamiseks. Taotletud projektid sisaldasid ühtekokku 217 teenistust. Seega on võrreldes 2016. aastaga oluliselt tõusnud nii projektide (34-lt 43-le – 26%) kui ka teenistuste arv (157-lt 217-le – 38%). Teenistuste arvu tõus peegeldab organisatsioonide ja noorte suuremat teadlikkust EVT võimalustest. Jätkub trend esitada noorteagentuurile peamiselt Eestis vastuvõetavate teenistuste projekte ja seetõttu on saatvate teenistuste osakaal vaid 20%. Esmataotlejate (ei ole osalenud EVT-s ei Erasmus+ ega sellele eelnenud programmis) arv on suurenenud 6%-lt 14%-le. Lisaks jätkub uute teenistuskohdade arvu tõus – 2017. aastal võtsid esmakordselt Eestis

vabatahtliku vastu 26 organisatsiooni, mis on 7 organisatsiooni enam kui 2016. Kõige levinumad teenistuskohad Eestis on endiselt hoolekandeesutused, noortekeskused ja lasteaiad.

Esitatud projekte	43
Teenistuste arv projektides	217
Toetatud projekte	41
Teenistuste arv toetatud projektides	215
sh saatvad teenistused	39
sh vastuvõtavad teenistused	176
Vähemate võimalustega osalejaid toetatud projektides	81
Eraldatud toetused eurodes	1 275 611

Tabel 4 : EVT statistika 2017. aastal

Esitatud projektidest toetati 41, milles sisaldus ühtekokku 215 teenistust (sh saatvaid teenistusi 39 ja vastuvõtvaid teenistusi 176). Toetatud teenistuste jaotus maakonniti kajastub alloleval joonisel, mis näitab, et EVT teenistusi toimub küll väga paljudes piirkondades, kuid endiselt on väljakutseks samaaegne teenistuse arvu ning geograafilise ulatuse laiendamine. Maakonna mittemääratlemine tuleneb paindlikkusest, mida annab strateegilise EVT projekti võimalus ning nende teenistuste toimumiskohad täpsustuvad alles teenistuste alguses.

Joonis 6. Toetatud EVT teenistused maakondade lõikes 2014-2017.

2017. aastal esitati ja toetati 15 vähemate võimalustega noori kaasavat projekti. Nendes projektides toetati kokku 81 vähemate võimalustega noore teenistust, mis teeb 38% kõigist toetatud teenistustest (2016 35%). Seeläbi on näha, et töö sotsiaalse kaasatuse valdkonnas annab tulemusi ning nüüd on oluline järgnevatel aastatel hoida saavutatud taset ning veenduda, et taotlustes plaanitud hulgal kaasatuse sihtgruppi noori ka tegelikkuses kaasataks.

2017. aastal esitati 50 organisatsiooni poolt akrediteeringu sooviavaldus ning 2 akrediteeringu täienduse avaldust, mis on oluliselt enam, kui 2016. aastal (39+2). Samuti jätkus esmaakrediteeringute osakaalu kasv, mis 2017.aastal saavutas rekordilise 74% taseme (2016 62%; 2015 57%). 2017. aastal esitatud akrediteeringute menetlemise lõpuks on Eestis 151 akrediteeritud organisatsiooni viieteistkümmes maakonnas (vt: <http://noored.ee/rahastus/euroopa-vabatahtlik-teenistus/>).

2017. aasta suursündmuseks oli rahvusvaheline konverents „European Voluntary Service Future Search Conference“ 3.-5. juulil Tallinnas (<http://evsfuture.noored.ee/>), mis tõi kokku üle 150 rahvusvahelise vabatahtliku teenistusega seotud organisatsiooni esindajat kuid samuti EVT vabatahtlikke. Konverentsi ettevalmistuse raames loodi põhjalik vabatahtliku tegevuse arengut ning võimalikke tulevikuperspektiive kajastav „Foresight paper“ ning [tulemusena selged suunised](#), mida tuleb valdkonna arendamisel silmas pidada. Konverents oli ka oluliseks sammuks üleminekul Euroopa vabatahtlikult teenistuselt Euroopa solidaarsuskorpuse programmile. Teisteks olulisemateks koolitustegevusteks oli Tallinnas toimunud rahvusvaheline koolitus „Newcomers in EVS“, mis andis võimaluse tutvuda EVT põhitõdedega ning samas luua ka partnerlussuhteid. Positiivseks kujunes ka koostöökogemus Leedu agentuuriga, mille raames korraldati Leedus rahvusvaheline koolitus „ABC of learning in EVS“. Kohaliku tasandi koolitustest on endiselt populaarsed vabatahtlike vastuvõtmist tutvustavad nõ „Step-in“ koolitused. Euroopa solidaarsuskorpuse käivitamiseks tehti esimesed sammud juba 2017.aastal, mis hõlmasid EVT organisatsioonide informeerimist, ESK teemalise infopäeva korraldamist oktoobris ja SA Archimedese noorteagentuuri veebilehe täiendamist ESK alase info ja juhistega. Samuti osales SANA Euroopa Komisjoni Erasmus+ noortevaldkonna agentuuride töögrupis, mille koosolekute käigus töötati välja ESK programmijuhend ehk taotlemiseja programmi elluviimise tingimused. 2018. aastal tuleb ESK teavituseks nii noorte kui organisatsioonide suunal tööd jätkata, et tagada võimalikult sujuv üleminek ühelt programmil teisele.

Euroopa vabatahtliku teenistuse vabatahtlike koolitusi viidi ellu vastavalt vabatahtlike arvule toetatud projektides ja teenistusperioodidele:

Strateegiline koostöö noortevaldkonnas

Võrreldes eelmise aastaga on esitatud taotluste koguarv antud võtmetegevuses langenud, mis tuleneb eeskätt strateegilise koostöö projektitaotluste arvu vähenemisest. Mõjusaks põhjuseks on hiljuti toimunud haldusreform, mille tulemusena potentsiaalsetel taotlejatel on keeruline võtta ette või olla kaasatud pikaajalisse koostööprojekti, kuna töökorraldus kohalikul tasandil on muutumas ja töökorralduse osas valitseb suur ebakindlus. Positiivse tendentsina tasub välja tuua, et noortealgatuste arv on oluliselt tõusnud. Aastal 2016 esitati 4 noortealgatuse projektitaotlust ning aastal 2017 see arv kasvas 10 taotluseni. 47% esitatud taotlustest said rahastuse. 2017 toetati viit noortealgatusprojekti. Antud tulemus näitab, et noorte huvi on kasvanud, samas jätkuvalt tasub pöörata tähelepanu nii taotlejate huvi kui ka taotluste kvaliteedi kasvatamisele. Esitatud taotluste keskmine punktiskoor on 65, mis on võrreldes eelmise aastaga tõusnud, küll aga mitte oluliselt. Suurimaks väljakutseks KA2 strateegiliste koostööprojektide puhul on see, et taotlejad ei ole piisavalt analüüsinud vajadusi projekti elluviimiseks. Noortealgatuste puhul on väljakutseks ühiskondliku dimensiooni ja jätkusuutlikkuse ebapiisav läbimõeldus.

Esitatud taotlusi kokku	19
sh strateegilise koostöö projekte	10
sh rahvusvahelisi noortealgatusi	9
Toetatud projekte kokku	9 (47%)
sh strateegilise koostöö projekte	4
sh rahvusvahelisi noortealgatusi	5
Eraldatud toetussumma eurodes	540 991 €

Tabel 5: Strateegilise koostöö statistika 2017. aastal

Valdkondadevahelise strateegilise koostöö taotlusi esitati kokku 5 ja nende projektide puhul on lisaks noortevaldkonnale arvestatud ettevõtluse ja hariduse valdkonna huvidega.

Peamised taotlejad on mittetulundusühingud (67%), harvemini informaalised noortegrupid (22%) ja ülikoolid (11%). Noortegruppide arv antud tegevustüübis on jätkuvalt madal ning võib järeldada, et taotlemise ja projekti elluviimise protsess selles tegevustüübis on noortegruppide jaoks liiga keeruline ja seetõttu eelistatakse taotlusi esitada juriidiliste isikute kaudu.

Ettevõtteid kaasati partnerina 19% taotluste puhul. Taotlusi esitati kõige rohkem Harjumaalt (26%), seejärel Ida-Virumaalt (21%), Tartumaalt (16%). Aastal 2017 on taotluste geograafiline jaotus võrreldes eelmise aastaga ühtlasem, sest taotlusi on esitatud ka Jõgevamaalt, Võrumaalt, Lääne-Virumaalt, Valgamaalt ja Viljandimaalt.

Noorte osalusprojektid

Aastal 2017 laekus kokku 9 noorte osaluse projekti, millest toetati 5 projekti (56%). Esitatud taotlustest 3 (33%) olid rahvusvahelised projektid, 6 (67%) aga kohalikud osalusprojektid. See tulemus peegeldab varasemate aastate tendentsi, et kohaliku tasandi osalusprojektide vastu on suurem huvi, mis kinnitab ka vajadust kohalike projektide toetamise järele. Kuna kolm viiest toetatud projektist olid rahvusvahelised ja seega suurema eelarvega, ei olnud võimalik kõiki kvaliteetseid projekte toetada. Tihedama, kuid mõõduka konkurentsi tekitamiseks peab edaspidi püüdlema taotluste arvu kasvatamise poole. Taotluste kvaliteedi toetamiseks tuleb aga pöörata tähelepanu projektides aset leidva noorte ja otsustajate vahelise dialoogi kvaliteedi toetamisele. Lisaks sellele tuleb kindlasti tegeleda ka taotlejate ringi laiendamisega.

Esitatud taotlusi kokku	9
sh kohalikud osalusprojektid	6
sh rahvusvahelised osalusprojektid	3
Toetatud projekte kokku	5 (56%)
Eraldatud toetussumma	119 366 €
Vähemate võimalustega osalejaid toetatud projektides	161

Tabel 6: Noorte osalusprojektid 2017. aastal

Peamised taotlejad on mittetulundusühingud (89%). Taotlejate ringis on nüüd ka noortekogud, mis näitab, et noortekogud saavad kasutada Erasmus+ programmi võimalusi enda tegevuseesmärkide elluviimiseks. Geograafiline jaotus näitab, et enamik KA3 taotlejaid tegutseb Harjumaal (44%) ja Tartumaal (33%), kuid taotlusi on tulnud ka Järvamaalt ja Ida-Virumaalt. Kokku plaanitakse 2017. aastal rahastatud projektidesse kaasata 597 noort, neist 27% on vähemate võimalustega osalejad.

Erasmus+ agentuuride rahvusvahelised koolitustegevused noortevaldkonnas

Noortevaldkonna rahvusvahelistumine on SANA prioriteediks. Rahvusvahelised koolitused pakuvad head võimalust tutvuda teiste riikide noorsootöö praktikatega, luua kontakte, arendada ühiseid projekteid. 2017 jooksul korraldas SANA kokku 4 rahvusvahelist koolitustegevust Eestis, millel osales kokku 227 inimest (sh 38 Eestist ja 189 välisriikidest). Sama perioodi jooksul saadeti 48 erinevale väliskoolitusele kokku 133 Eesti noortevaldkonna esindajat. (2016. aastal osales 130 Eestist pärit osalejat 51 erineval väliskoolitusel). Huvi rahvusvaheliste täiendkoolituste vastu on jätkuvalt suur. Kandidateerivate hulk on tavaliselt 2-5 soovijat kohale. Valiku tegemisel hinnatakse motivatsiooni ja kandidaadi sobivust konkreetsele koolitusele, SANA peab oluliseks osalejate ringi järjepidevat laiendamist, et aina rohkem Eesti noorsootöötajaid kogeks koosõppimist rahvusvahelises grupis. Nii muutuvad nad ise üha julgemaks ning oskavad paremini näha ning rakendada programmi Erasmus+: Euroopa Noored võimalusi noorsootöö elluviimise tööriistana.

Kõige suuremaks ja strateegiliselt olulisemaks rahvusvaheliseks sündmuseks 2017.a oli Euroopa vabatahtliku teenistuse tulevikukonverents, mille korraldas SA Archimedese noorteagentuur koostöös Saksamaa, Austria ja Prantsusmaa Erasmus+ noorteagentuuridega. Konverents toimus Eesti EL nõukogu eesistumise ametliku programmi raames ning tõi Tallinnasse kokku üle 150 vabatahtliku töö spetsialisti, vabatahtliku ja valdkondliku otsustaja, Deleegatsioone osales 30 riigist, lisaks Euroopa Liidu liikmesriikidele ka Euroopa Majanduspiirkonna, naabrus- ja partnerriikidest. Kaugeimad külalised olid kohal Jordaaniast ja Marokost.

Sotsiaalne kaasatus Erasmus + programmis

SANA viib alates 2015 aastast ühe eestvedajana koostöös 15 Erasmus+: Euroopa Noored agentuuriga ellu sotsiaalse kaasatuse strateegilist partnerlusprojekti (SPI). SPI eesmärk on kaasata programmi enam kaasava noorsootöoga tegelevaid organisatsioone ja tõsta selle kaudu erivajaduste ja vähemate võimalustega noorte osalust programmis Erasmus +. 2017. aastal keskendus SANA kahele suunale:

1. Vähemate võimalustega piirkondadest noorte ja organisatsioonide kaasamine, kus osales lisaks Eestile ka Rumeenia, Sloveenia, Portugali ja Belgia FR agentuurid
2. Puudest ja terviseprobleemidest tingitud erivajadustega noorte ja noortega töötavate organisatsioonide kaasamine, kus lisaks Eestile osalevad ka FR, SI, BE-FR, DE, RO, IS, LV, HU, PT agentuurid.

Alates 2015. aastast on agentuuride koostöötegevuste kaudu jõutud 1931 uue organisatsioonini. 508 (26%) nendest organisatsioonidest on vastanud kutsele ja tundnud uute võimaluste vastu huvi. Kokku on riiklike agentuuride teavitus- ja nõustamistegevustes osalenud 534 noortega töötavat inimest ja 148 inimest on võtnud osa rahvusvahelistest koolitustegevustest. Tagasiside näitab, et nii riigisisesed kui ka rahvusvahelised koolitustegevused, mis selle partnerluse raames on ellu viidud, tõstavad nii teadlikkust Erasmus + programmist kui ka motivatsiooni viia ellu rahvusvahelisi projekte. Kokku on eri riikide organisatsioonid esitanud 27 kaasatusprojekti, mis annab ligi 350 noorele võimaluse saada osa rahvusvahelisest koostööst ja õpirändest.

Osalemine erasmus+ noortevaldkonna RAY uuringutevõrgustiku tegevuses

2017. aastal tegeleti Erasmus+ noortevaldkonna RAY rahvusvaheliste uuringute võrgustikus kolme uuringuprojekti elluviimise ning tulemuste levitamisega:

1) Erasmus+: Euroopa Noored monitooringu-uuring; 2) Uuring Erasmus+: Euroopa Noored noortevaldkonna projektide mõju noorte osalusele (osalusharjumuse ja -aktiivsuse kujunemisele ning arengule); 3) Uuring Erasmus+: Euroopa Noored koolitustegevuste- ja projektide mõju noorsootöötajate ja noortevaldkonna asutuste ja organisatsioonide arengule

RAY võrgustiku tegevuste (seminarid, konverentsid, jms) ja uuringute raportid on kättesaadavad nii noored.ee kui ka RAY võrgustiku kodulehel.

SANA tegeleb programmi Erasmus+ noortevaldkonna uuringutulemuste aktiivse levitamisega läbi oma info- ja koolitustegevuste nii programmikogemusega kuid ka kogemusteta tegijate (noored, noorsootöötajad, koolitajad, KOV otsustajad) suunal.

5.2.ESF TEGEVUSE “NOORSOOTÖÖTAJATE KOOLITUSTE ARENDAMINE” 2015-2018 KOOLITUSTEGEVUSED JA KOOLITUSVALDKONNA ARENDUSTEGEVUSED

Euroopa Sotsiaalfondi tegevuse raames viidi 2017. aastal kokku ellu 13 arenguprogrammi, milles osales 291 noortega tegelevat spetsialist. Osalejatest 123 oli seotud huvitegevusega (huvikoolide töötajad ja kooli huvijuhid). Lisaks pöörati arenguprogrammides tähelepanu ka juhtimisoskuste arendamisele, sotsiaalse kaasatuse teemadele ja lõimitud noortepoliitika arendamisele. 2017. aastal toimus lõimitud noortepoliitika arengut ja elluviimist toetava ministriumide ametnikele suunatud koostöökohtumine, milles osales 14. eri ministriumide ametnikku.

Samuti viidi ellu 13 temaatilist koolitust, milles osales 869 õppijat. Olulise teemana tutvustati noorsootöötajatele paralleelseselt Eesti EL eesistumisega ka nutika noorsootöö põhialuseid. Toimepiirkondadele suunatud koolitustegevustes osales 209 õppijat. SANA viis ellu KOV koostöögruppide arenguprogramme I ja II etapis. Arenguprogrammi eesmärgiks oli omavalitsuste olukorda põhjalikult tundma õppida, leida valdkonna kitsaskohad ja arenguvajadused, koostada arengustrateegia ja jõuda koostöögrupi tegevuskavani.

Kokku viidi aasta jooksul ellu koolitusi, milles osales 1398 noorsootöötajat, mis moodustab kogu Eesti noorsoo töötajaskonnast ca 23 %.

2017. aastaks on saavutatud 2018. aasta lõpuks seatud indikaator koolitustegevuses osalejate kohta. Kokku on viimase

kolme aasta jooksul koolitustel osalenud 2844 noortega töötavat spetsialisti (indikaator 2800). 2017.a valminud Eesti noorsootöötajate koolitusvajaduse uuring näitab, et vajadus riigitasandi sekkumiseks täienduskoolituse võimaluste pakkumise kaudu on kestev seoses vähese erialase ettevalmistusega noorsootöötajate osakaaluga, kaadri voolavusega ning KOV reformi mõjudega noorsootöö struktuurile ja töötajaskonnale arvestades, et paljud omavalitsused on jätkuvalt või uues koosluses madala noorsootöö korralduse võimekusega. Uuring kinnitab, et noorsootöö valdkonna kvaliteedi arendamisel omavad jätkuvalt võtmerolli erinevad teavitus- ja koolitustegevused, laiemalt nii kogu ühiskonda kui kitsamalt noorsootöötajate tööandjaid, noorsootöötajaid ja nende konkreetseid arenguvajadusi silmas pidades.

ESF tegevuse raames 2017. aastal aset leidnud koolitustele mõeldes võib tuua häid näiteid igast põhikategooriast:

Tugila-Koolituse keskmes olid järgmised fookused: a) NEET noorte kaasamine, b) NEET noorte juhendamine, c) mina noorte toetajana/muutuste loojana, d) mina kaasajana/võrgustiku liikmena.

Nutikas noorsootöö puhul oli tegu valdkonnas uue koolitusega, mille käigus uuriti üheskoos, millised on noorsootöötaja digivajadused ja -oskused, otsiti digilahendusi igapäevastele väljakutsetele ning püüti mõista, mida noored ootavad ja vajavad digimaailmas.

Koolitajate koolitus puhul oli tegu esmakordse sedavõrd mahuka koolitusega, mis panustas noorsootöötajate koolituste kvaliteeti. Koolituse tulemusena jõuti algselt sõnastatud väljunditeni, kuid osalejate kõrge motivatsioon, enesejuhitavus ja hästi toimiv grupp võimaldas seatud ootusi ja väljundeid ületada.

2017. aastal ilmus 3 MIHUS ajakirjanumbrit teemal "Noorte elu" (nr 20), "Noorte osalus ja kaasamine ühiskonnas" (nr 21) ja "Ettevõtlikkus ja vabatahtlik tegevus" (nr 22). Ajakiri on kättesaadav nii paberandjal kui [veebis](#). Kokku on MIHUS veebiväljaandel aastas 1830 lugemist. Posti teel jõuab ajakiri igakordselt ligi 1900 inimeseni, ülejäänud ajakirjad jagatakse laiali koolituste ja teavitustegevuste raames. Ajakirja MIHUS 23 number, teemal "Noorsootöö tulevik", jõuab lugejateni 2018. aasta alguses.

Veebilehte [mitteformaalne.ee](#) täiendati aasta jooksul aja- ja asjakohase info ning õppematerjalidega, mis toetab noorsootöötajaid ja noortevaldkonnas tegutsevaid koolitajaid nende töös. Noorteagentuuri hallatav veeb mitteformaalne.ee ja Facebooki leht „Mitteformaalne õppimine“ vahendasid noorsootöötajatele mõeldud rahvusvahelisi pakkumisi vastavalt 10597 külastajale ja 2088 jälgijale. Liidestati mitteformaalne.ee veeb ja HITSA täienduskoolituse infosüsteem.

“**Noorsootöötajate koolitusvajaduste uuring**”, mille eesmärgiks oli saada ülevaade noorsootöötajate pädevusest ja enesearendamisest ning selgitada välja noorsootöötajate koolitusvajadus, valmis koostöös Balti Uuringute Instituudiga. Uuringus osales 438 noorsootöötajat ja juhti. Uuring toob välja noorsootöötajate koolitustega seotud väljakutsed, annab lähtekohti erinevate arendustegevuste planeerimiseks ning suunised kõige silmapaistvamate väljakutsetega tegelemiseks.

5.3. ÕPPEMATERJALIDE ARENDAMINE

SANA eestvedamisel valmisid 2017. aastal järgmised õppe- ja teavitusmaterjalid noorsootöötajatele:

1. “**Järjehoidjad - internetis toimuva vaenu õhutamise tõkestamine inimõiguste hariduse kaudu**”, mis on leitav [SANA kodulehelt](#). Euroopa Nõukogu poolt välja antud käsiraamatu tõlget eesti keelde korraldas SA Archimedese noorteagentuur Hoolivate väärtuste tegevuskava raames koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Noorsootöö Keskusega.
2. **Euroopa vabatahtliku teenistuse vabatahtlike köögi- ja kultuurilugusid tutvustav raamat “Kultuur purki”** raamatud saab sirvida [siin](#).
3. “**Noorsootöö võimalused noorte ettevõtlikkuse toetamisel**” (Liisa Martma, Aune Lillemets Marti Taru, Reet Kost). Käsiraamat valmis 2016. aastal läbi viidud analüüsi “Noorsootöö võimalused noorte ettevõtlikkuse toetamisel” tulemusel. Analüüsi eesmärk oli luua ettevõtlikkuse paremaks mõistmiseks ja selle avaldumise ning toetamise võimaluste kohta noorsootöö kontekstis senisest selgem arusaam. Käsiraamatu saab alla laadida [mitteformaalne.ee veebist](#).
4. Noorsootöötajateni ja koolitajateni jõudsid ka rahvusvaheliselt tunnustatud noorsootöö ekspert John Bamberi koostatud väärtuslikud **noorsootöö teoreetilisi lähtekohti tutvustavad tõlkeramatud „Noorsootöö ideed rakendatuna teoorias“** ([eesti](#) ja [vene](#) keeles) ja „**Noorsootöö ideed rakendatuna praktikas**“ ([eesti](#) ja [vene](#) keeles).

5. Tõlkena valmis käsiraamat „[Valmistu vahetuseks!](#)“, mis on mõeldud noortele ja noortega töötavatele inimestele, kes soovivad Erasmus+ programmi raames noortevahetuse projekti ellu viia. Käsiraamat käsitleb projekti iga etapi (ettevalmistus, elluviimine ja järeltegevused) põhilisi kvaliteedi aspekte ning on suureks abiks nii taotluse koostamisel kui ka projekti elluviimisel.

5.4.PROGRAMM “HOOLIV KLASS”

2017. aasta märtsist kuulub programm “Hooliv klass” Eesti kiusamisvaba haridustee kontseptsiooni (KVHT) elluviijate võrgustikku. Kevadel kui uue toetuse saamine ei olnud veel kindel ning ENTK toetus programmile oli oluliselt väiksem kui eelnevatel aastatel, otsisime programmi koole, kehtestades programmile osalustasu. See muutis enamike koolide osalemise võimatuks. Oma soovivalduse programmis osaleda esitas 20 kooli, kelle seast vaid 3 said omaosalusega panustada. Eelõeldust tulenevalt korraldasime hilissuvel täiendava konkursi ning valisime koolid välja laiemast ringist koolide seast, kuna selleks ajaks oli selgunud ka HTM toetus programmile.

Kokku kandideeris kevadel ja hilissuvel programmi osalema 70 kooli. 2017. aasta sügisel liitus programmiga Hooliv klass 10 kooli: Randvere kool, Pärnu Mai kool, Are kool, Kohila Gümnaasium, Toila Gümnaasium, Lagedi kool, Viljandi Paalalinna kool, Tallinna 21. Keskkool, Alatskivi keskkool ja Tallinna Kunstigümnaasium. Kokku õpib nende koolide 6-7. klassides 211 õpilast.

Suvel toimus ESF tegevuse “Noorsootöötajate koolituste arendamine” raames programmi „Hooliv klass“ noortekoolituste läbiviijate koolitus noorsootöötajatele, mille läbis 8 noorsootöötajat. Kõigil tekkis selle koolituse kaudu võimalus õpitut noortekoolituste raames rakendada.

Noortekoolitused toimusid septembrist kuni novembri lõpuni (8 kahepäevast noortekoolitust Kloogaranna noortelaagris). Mõned koolitused lükkusid koolitajate ajanappuse ja/või haigestumise tõttu 2018. aastasse. Kokku osales 2017. aastal noortekoolitustel 162 noort ja tugimeeskondade liiget.

2018. aastal valmib Hooliva klassi programmi käsiraamat, millega seoses viiakse läbi ka 2014-2017 programmi tulemuste ja mõjude hindamine.

2017. aasta lõpuks on programmis osalenud kokku 557 noort ja 213 tugimeeskondade liiget. Hooliva klassi programmis osalevaid koole 2014-2017 on võimalik vaadata [siit](#) kaardilt.

5.5.PROGRAMM “NOORTEKOHTUMISED”

2015. aasta märtsist pilootprojektina käivitatud programm “Noortekohtumised” jätkas oma kolmandal tegevusaastal eesmärgiga toetada Eestis elavate 11-16-aastaste erineva emakeelega noorte siseriiklikke koostööprojekte suurendades seeläbi teineteisemõistmist, koostööd ja noorte arengut.

Olulise muudatusena tõsteti 2017 tegevusaastal projekti päeva toetussummat inimese kohta 23 eurole ja laiendati rahastust ka ühele noortejuhile grupi kohta.

2017. aastal korraldati kaks programmi taotlusvooru – taotlused esitati 3. aprilliks ja 1. novembriks. Kahe tähtaja kohta saabus Noorteagentuurile kokku 52 projektitaotlust 95 noortekohtumiseks 1974 noorele, kogusummas 242 743 Eurot. Kokku toetati 2017. aastal 44 projekti, mille raames viiakse ellu kokku 72 noortekohtumist, milles osaleb kokku 1539 noort (toetussumma kokku 194 857 eurot). Keskmise noortekohtumise pikkus oli (koos reispäevadega) 5 päeva ning valdav enamus projekte teostati kahe partneri koostöös.

2017. aastaks eraldatud toetussummast (205 000 eurot) jagati toetussummadena välja 95%, taotlejatele, kes suutsid tagada noorteagentuuri poolt eeldatava projektide kvaliteedi. Projektide kvaliteeti toetavate tegevustena jätkati noortele suunatud 45-tunnise projektijuhtimise koolitusega Idee45, ning noortejuhitule suunatud Noortekohtumiste kvaliteediseminaridega. Lisaks on alates pilootprojekti käivitamisest toimunud eeltaotlustähtaegade süsteem, kus Noortekohtumiste projektiõustajad toetavad taotlejaid kvaliteetsemate projektitaotluste kirjutamisel (kaheks eeltaotlustähtajaks esitati ja nõustati 38 eeltaotlust).

Suurim noortekohtumiste arv (ligi 28%) on läbi viidud Ida- või Lääne-Virumaal (26), Tallinna ja Harjumaa osakaal on vähenenud (umbes 17% kohtumistest), Lõuna-Eesti (Tartu-, Võru, Valga ja Põlvamaa) projektid on kahanenud veelgi -

11% ni ja umbes 16% projektidest on toimunud kõigis ülejäänud maakondades. Kõiki noortekohtumiste toimumispaiku kõigi kolme aasta lõikes on võimalik vaadata virtuaalselt [kaardilt](#).

5.6. VÄÄRTUSARENDEUSE TEGEVUSKAVA ELLUVIIMINE NOORTEVALDKONNAS

Hoolivate väärtuste baaskoolituse Tartus ja Narvas lõpetas 34 noorsootöötajat. Tegevuskava raames kavandati ja viidi ellu 2 noorsootöötajatele suunatud Hoolivate väärtuste baaskoolitust (eestikeelsele õppegrupile Tartus ja venekeelsele õppegrupile Narvas koostöös MTÜga Vitatiim). Koolitusgrupid täiendasid oma praktilisi oskusi ja teadmisi kultuurilisest mitmekesisusest, tõrjutud gruppidega töötamisest ning väärtuspõhisest noorsootööst.

Tartu koolitusprogramm sisaldas õppekäike sünagoogi ja islami palveruumidesse ning Stockholmi noortekeskusesse *Fryshuset*isse. Narva õppegrupp külastas Tallinnas Maailmahariduskeskust Mondo ning Eesti LGBT Ühingut, ning Tartus Johannes Mihkelsoni Keskust ning MTÜ Ethical Linksi kontorit. Mõlema grupi tagasisidest jäi kõlama, et koolitus tõstis teadlikkust osalejate endi väärtuspildist ning andis mõtteainet ühiskondlikult tuliste teemade lahti mõtestamiseks.

Koostöös Raketi ja Creatlyga viidi ellu "Olen objektiivne!" sotsiaalkampaania, mille keskmeks olid 3 populaarse juutuuberi videod, mis kogusid kokku 67442 vaatamist ning meediakajastust.

Erasmus+ võtmetegevus 3 partnerlusprojekti "Teadlikud ja tegusad noored" (Aware & Active) raames toimus novembris Mänguöö ja võrgupidu Tartus, millest võttis osa 45 noort. Üheskoos mängiti ja analüüsiti arvutimängu "This War of Mine", toimus koolitus ja ideelabor.

Foorumist "Väärtusdilemmad noorsootöös" võttis osa 75 noortevaldkonna võtmetegijat.

Mais 2017 korraldati koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi, Speaksmarti, Foorumteatri, Tartu Ülikooli Eetikakeskuse ja Lühifilmi Keskusega ShortEst interaktiivne foorum "Väärtusdilemmad noorsootöös", kus tutvustati esmakordselt eesti keelde tõlgitud käsiraamatut "Järjehoidjad". Koostöös Foorumteatriga toodi lavale teemakohane lavastus, samuti oli osalejatel võimalus Tartu Ülikooli Eetikakeskuse "Väärtuste avastajate" lauamängu baasil loodud lahendust nutiekraanidel katsetada.

2017. aastal alustati aktiivselt Erasmus+ võtmetegevus 3 partnerlusprojekti "Noored inimõiguste eest" (Youth for Human Rights) ellu viimisega koostöös 7 Erasmus+ noorteagentuuriga üle Euroopa.

5.7. SANA AVALIKUD SUHTED JA INFOTEGEVUSED

2017. aasta oli Eestis noortevaldkonnas sündmusterohke, mis kindlasti mõjutas ka SANA infotööd. Lisaks vahetult SANAg seotud Erasmus+ 30 aastapäeva tähistamisele, aitas üldises plaanis kogu riigis noortevaldkonna teemasid üleval hoida ka Laste- ja noorte kultuuriaasta, aga samuti Eesti EL nõukogu eesistumisega seotud noortevaldkonna sündmused. SANA infotöö fookuses oli varasemast enam töö peavoolumeedia suunal.

Erasmus+ programmi raames tutvustati 2017. aastal erinevaid rahvusvahelisi võimalusi 35 Eesti koolis ja erinevatel noorteüritustel. Noorteagentuuri esitlejad on viinud rahvusvahelised projektivõimalused ka suurematele maakondlikele infomessidele nagu „Orientiir” Narvas, „Vali Nutikalt” Valgas, „Lingid Tulevikku” Paides, Tudengimes Tartus, Läänemaa töömess Haapsalus ja Suvetegevuste mess Pärnus. Hinnanguliselt jõuti läbi messidel osalemise, infotundide ja esitluste 2415 nooreni. Lisaks osaleti koostöös Erasmus+ esitlejate ja EVT vabatahtlikega noorte infomessil „Teeviit”.

Panustati ka Tallinnas toimunud rahvusvahelise EVT konverentsi elluviimisesse ja kommunikatsioonitegevustesse. Vabatahtliku teenistusega seotud teemad said läbi erinevate kajastuste palju tähelepanu ka peavoolumeedias.

Koostöös Euroopa Komisjoni Eesti esindusega osaleti suve- ja sügisperioodil online-kampanias, mis kutsus noori end Solidaarsuskorpuse andmebaasis registreerima ning programmiga kurssi viima. Aset leidis ka kohtumine Euroopa Komisjoni Eesti esindusega, et planeerida 2018. aasta tegevusi seoses Euroopa Solidaarsuskorpust puudutavate kommunikatsioonitegevustega. EK Eesti esindusega piloteeriti Solidaarsuskorpust tutvustava kampaniaga ka 2017. aastal toimunud noorte laulu- ja tantsupeol, eesmärgiga kasvatada Eesti noorte arvu Solidaarsuskorpuse andmebaasis.

Noorteagentuur teeb meedia suunal tööd kaheti: kirjutades ise meediasse artikleid ja pressiteateid ning koolitades projektitegijaid oma projektist ja selle tulemustest rääkima korralistel *check-up* koolitustel toetusesaanutele. Septembris 2017. aasta lähetas SANA ka kolm Eesti noortevaldkonnas tegutsevat spetsialisti kommunikatsioonivaldkonna koolitusele Ljubljanas.

SANA on 2017. aastal varasemast enam pööranud tähelepanu esindatusele peavoolumeedias - SANA töötajate kirjutatud artiklid on ilmunud Eesti Päevalehes, Maalehes, Postimehes, Õpetajate Lehes, ERRi arvamuspordis, Delfis, Eurokratis. Intervjuusid on antud Vikerraadiotele, Kuku raadiotele, Raadio 2-le. Noortekohtumiste programmi koordinaator osales ERRi ühiskonnasaates Suud puhtaks. Teemad, mida on kajastatud, ulatuvad üldistest noortevaldkonna teemadest Erasmus+ programmi, vabatahtliku tegevuse, väärtusarengu programmi ja programmide uuringuteni.

On tekkinud hea tasakaal, kus SANA on saanud sõna üleriigilises peavoolumeedias ning regionaalses meedias on noortevaldkonna rahvusvaheliste ja kohalike projektide kajastamise eest hoolt kandnud projektitegijad ise.

SANA jälgib korrapäraselt enda ja projektitegijate tegemiste meediakajastusi Freqmedialt tellitava meediamonitooringu abil. Mõningate valitud meediakajastustega on võimalik tutvuda Noorteagentuuri [blogi kaudu](#):

SANA haldab jooksvalt kolme veebilehte www.noored.ee (eesti ja vene keeles) ja www.mitteformaalne.ee, Euroopa [Noorteportaal](#) ning noored.ee lehega seotud videoveebi [Telepurk](#). 2017. aastal külastas noored.ee veebi 37 323 unikaalset külastajat. Mitteformaalne.ee veebi külastas 2017. aastal **10 597 külastajat**, mis on ca 2000 rohkem kui 2016. aastal.

Oma põhilise info saavad Eesti noored ja noorsootöötajad noored.ee veebist ja Noorteagentuuri Facebooki lehelt (4601 jälgijat, kasv üle 500), samuti avati Noorteagentuuri Instagrami kanal, millel on praeguseks hetkeks 205 jälgijat. Kui eelpool toodud kanalid on sihistatud noorte poole, siis Noorteagentuuri hallatav veeb mitteformaalne.ee ja Facebooki leht „Mitteformaalne õppimine“ (2088 jälgijat) vahendasid noorsootöötajatele mõeldud täienduskoolituse pakkumisi.

SANA tegeleb oma infotöö tugevdamiseks ja uute sihtgruppide niidamiseks ka noorte vabatahtlike võrgustiku „Europeers“ ülesehitamisega. Europeers on Saksamaalt alguse saanud võrgustik, mis koosneb noortest, kes on Erasmus+: Euroopa Noored programmis häid kogemusi omandanud ning tahaksid oma kogemusi (vabatahtlikult) ka teiste noortega jagada. Täna kuulu Europeers võrgustikku 9 partnerit (Saksamaa, Austria, Belgia, Norra, Eesti, Poola, Suurbritannia, Bulgaaria ja SALTO SEE piirkond) ning võrgustikul on ühine visioon ja koolituskava. Alustati 2018. aasta võrgustiku koostamise planeerimist, mis leiab aset septembrikuus Eestis.

Eurodesk võrgustiku puhul on olnud probleemiks võrgustiku liikmete passiivsus, mis viis SANA 2017. aastal erinevate võrgustike töö reformimiseni. Aasta esimesel poolel tegeleti võrgustiku laiendamise ja tehti selleks ka mitmeid üleskutseid peamiselt mass e-maili võimalusi kasutades. Eurodesk Eesti võrgustikus on olnud 2017. aastal nimekirja järgi 20 liiget, kuid nende osalemine võrgustiku töös on olnud passiivne.

Detsembris toimus Noorteagentuuri uuenenud rahvusvahelistumist toetava infovõrgustiku esimene koostamine-koolitus, mille eesmärgiks on konsolideerida kolme eraldi tegutseva, kuid sarnast missiooni täitva võrgustiku (Eurodesk, Europeers, E+ esitlejad) tegevus. Koolitusel keskenduti meeskonnatööle, avaliku esinemise oskuste arendamisele ja sotsiaalmeedia paremale kasutamisele. Töö võrgustiku aktiivse tegutsemise nimel jätkub 2018. aastal.

6. STRUKTUURITOETUSTE AGENTUUR

SA Archimedes struktuuritoetuste agentuur (STR) vahendab eurotoetusi, mille on riik suunanud teaduse ja kõrghariduse valdkonna arenguks. Täpsemalt menetleb rakendusüksus projektitaotlusi, nõustab nii toetuse taotlejaid kui ka juba toetust saanud projekte ja maksab välja toetusraha.

Kõik 2014-2020 perioodi rakendusskeemid on käivitunud. Aasta lõpu seisuga on toetuse taotluse rahuldamise otsus tehtud 98 projekti osas - toetuse summa 298,81 mln eurot. 2017. aastal lõppes 1 projekt. STR-i vastutusala eelarvest on

kohustused võetud 87,84% ulatuses, planeeritud 95% asemel. Kohustustega katmata on veel vahendeid summas 39,15 miljonit eurot.

Põhitegevuse protsesside osas oli 2017. aastal rõhk nii kohustuste võtmisel kui ka kulude abikõlblikkuse kontrollil. Korraldati 10 seminari ja infoüritust nii toetuse saajatele kui ka taotlejatele. Toetust sai kasutama hakata enam kui 54 projekti.

Kui 2016. aastal menetles rakendusüksus 64 maksetaotlust, siis 2017. aastal oli vastav näitaja 362 maksetaotlust abikõlblikus summas 37,24 mln eurot (toetuse summa 35,23 mln eurot). Tähtaegselt menetletud maksetaotluste osakaal oli 94,2% ning keskmine menetlusaeg 41 kalendripäeva. Toetuse saajad hindasid rakendusüksuse tööd põhiprotsesside osas kõrge 5,5 palliga 6-palli skaalal ning iseloomustasid sõnadega - professionaalne, abivalmis, konstruktiivne, kannatlik, operatiivne, toetav.

Aastal 2018 on rakendusüksuse jaoks esmaseks prioriteediks tagada rakenduskava vahe-eesmärkide sihttasemetäitmine. Eeltoodust tulenevalt on seatud eesmärgiks, teostada toetuse väljamakseid tulemusraamistiku finantsnäitaja saavutamiseks vajalikul tasemel, mis on 69,763 mln eurot.

Põhiprotsesside osas on STR-i 2018 eesmärgiks tagada senisest efektiivsemad, paindlikumad ning riskidel põhinevad kontrollid, mille tulemusena on tagatud:

- kasusaajate rahulolu ilma regulatsioonides järeleandmisi tegemata;
- meetmete disain, mis toetab seatud tulemuseesmärkide saavutamist;
- STR-i tegevuseesmärkide saavutamine.

Kontrollide iseloomu muutumise ning mahtude vähenemise tõttu on STRis korrigeeritud põhiprotsesside töökorraldust. Koosseisuliselt on rakendusüksuses 32 ametikohta. Käesoleval aastal koondati toetuste asejuhataja ametikoht ning loodi rikkumiste ja hangete valdkonna juhi ametikoht. Reaalselt on aasta lõpu seisuga täidetud 21 ametikohta. Ajutiselt eemalolevaid töötajaid on 5. 2018. aastal vaadatakse täiendavalt üle STR-i juhtimine ja struktuur ning tehakse ajakohased muudatused.

6.1 ARUANDEPERIOODI TULEMUSED JA VÄLJUNDID

2017. aasta oli rakendusperioodi 2014-2020 täies mahus käivitumise aasta. Lahenduse said ka kõik rakendusperioodiga 2007-2013 seonduvad kohtuvaidlused. 13.11.2017 Riigikohtu Halduskollegiumi kohtumäärusega jäeti menetlusse võtmata Tartu Ülikooli kassatsioonkaebus rannikumere keskkonnauuringute kompleksi projekti osas.

Rakendusüksusele oli 2017. aasta lõpuks esitatud 408 maksetaotlust (edaspidi MT) (abikõlblik summa 34,03 mln eurot, toetuse summa 31,91 mln eurot). Toetusesaajatele maksti välja 362 maksetaotlust (abikõlblik summa 37,24 mln eurot, toetuse summa 35,23 mln eurot.). Esitatud maksetaotlustest menetleti tähtaegselt 94,2% (eesmärk oli seatud 100%-le). Peamisteks põhjusteks maksetaotluste menetlustähtaegade ületamisel olid vastuste viibimine toetuse saajatelt ning täiendavad päringud seonduvalt finantskorrektsiooni otsuste ettevalmistamisega. Maksetaotluste keskmine menetlusaeg rakendusüksuses oli 41 kalendripäeva.

Olulisemad erinevused seatud eesmärkide ning saavutatud tulemuste osas olid prognooside täitmisel ning kohustuste võtmisel. Prognooside keskmine täitmine oli toetuse saajate poolt vaid 67,59 %, mis rahalises mahus tähendas 19,63 miljoni euro võrra väiksemaid kulusid. 2018 on rakendusüksus seadnud enda prioriteediks tõhustada tegevuste elluviimise seiret läbi kohtumiste toetuse saajatega ning jooksva prognooside täitmise jälgimise, paludes iga kahe kuu tagant toetuse saajatelt ülevaadet tehtud kulude osas.

Meetme tegevused, kus on olulises mahus kohustused võtmata, on Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel (vabad vahendid 10,28 mln eurot) ning Rakendusüuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades (vabad vahendid 26,06 mln eurot). Tegevuses Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel on planeeritud uus taotlusvoor läbi viia peale 2018. aastal toimuvat Eesti teadustaristu teekaardi uuendamist. 25.01.2018 avanes uus taotlusvoor Rakendusüuringute toetamiseks nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades. Toetust saab taotleda kuni 19. detsembrini 2018 ning taotlusi saab esitada jooksvalt. Taotlusvooru maht on 15 mln eurot.

TULEMUSNÄITAJAD		2017		2018
		Eesmärk	Tulemus	Eesmärk
3.2.1	Esitatud maksetaotluste arv (tk)	300	362	500
3.2.2	Proгноositud abikõblliku summa ja maksetaotlusega tegelikult esitatud abikõblliku summa erinevus	< 15%	32,41%	< 15%
3.2.3	Tähtaegselt menetletud maksetaotluste osakaal	100%	94,20%	100%
3.2.4	Maksetaotlusega esitatud ja maksega aktsepteeritud abikõbllike kulude erinevus	< 5%	1,85%	< 3%
3.2.5	Projektauditites finantsmõjuta tähelepanekute osakaal	> 50%	100%	> 50%
3.2.6	Finantskorrektsioonide maht kohustustega kaetud eelarvest (kumulatiivselt perioodi algusest)	< 2%	0,00%	< 2%
3.2.7	Finantskorrektsioonide osakaal, mis on tehtud 45-päevase tähtaja jooksul	> 85%	N/A	N/A
3.2.8	Rakendusüksuse vastutusala eelarvest kohustustega kaetud osa	95%	87,84%	90%

Tabel 7 Struktuuriotuste agantuuri tulemusnäitajad 2017 ja 2018.a.

Seisuga 31.12.2017 on rakendusüksus teostanud väljamakseid 10,4% meetmete eelarvest. Väljamaksed meetmete lõikes on toodud alljärgnevas tabelis.

Meetme kood	Lühinimi	Meetme eelarve	Väljamaksed	Meetme eelarve jääk	Meetme eelarve täitmise %	Menetluses olev summa	Kohustustega katmata
4.1.1	ASTRA	122 941 176	11 228 168	111 713 008	9,1%	1 910 738	1 426 249
4.1.2	Riiklik infra	29 376 990	3 075 748	26 301 242	10,5%	46 295	10 283 695
4.1.3	Dora+ ja Mobilitas+	55 044 481	5 203 847	49 840 634	9,5%	555 047	2 573
4.1.4	Tippkeskused	39 117 647	5 301 486	33 816 161	13,6%	461 034	540
4.1.5	TEAME+ ja TEEME+	4 470 588	1 215 326	3 255 262	27,2%	125 165	4 750
4.2.1	RITA	26 542 301	1 341 363	25 200 938	5,1%	0	1 379 250
4.2.2	ERIALA stipendiumid	25 269 320	6 584 462	18 684 858	26,1%	0	0
4.2.3	Nutikas spetsialiseerumine	35 203 734	1 282 515	33 921 219	3,6%	48 810	27 436 712
	ERF kokku	337 966 237	35 232 915	302 733 322	10,4%	3 147 088	40 533 769

Tabel 8 Perioodi 2014-2020 võetud kohustused ja väljamaksed seisuga 31.12.2017

6.2.AUDITID JA KONTROLLID

Kokku viidi 2017. aastal läbi 3 projektauditit, millest 2 lõppesid tähelepanekuteta. Eesmärgina oli seatud, et projektauditites on finantsmõjuta tähelepanekute osakaal suurem kui 50%, saavutati 50% tase. Ühes auditis tehti üks väheoluline tähelepanek ja üks finantsmõjuga tähelepanek.

6.3. RAKENDAMISE ÜLEVAADE MEETME TEGEVUSTE LÕIKES

Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA)

2017. aasta oli ASTRA tegevuste elluviimisel esimene täisaasta. Kokku on meetme raames rahastatud 27 taotlust abikõlblikus summas 130,1 mln eurot (toetuse summa 121,52 mln eurot).

2017. aastal planeerisid toetuse saajad esitada 198 maksetaotlust, prognoositud abikõlbliku kuluga 25,3 mln eurot. Seisuga 31.12.2017 on toetuse saajatele välja makstud 163 MT toetuse summas 11,23 mln eurot (abikõlblik summa 11,99 mln eurot). Kokku esitati 171 MT abikõlblikus summas 13,30 mln eurot.

Olulisemateks tegevuste viibimise põhjusteks olid:

- hangete sh ehitushangete nurjumine, hangete korraldamisel planeeritud ajakava muutused sh õppe- ning teadustöö infrastruktuuri soetamise ja kaasajastamisega seotud hanked;
- planeeritud sisutegevuste viibimine, projekti elluviimise käigus ilmnunud takistused tegevuste elluviimisel, näiteks välisõppejõudude ja –teadurite raskendatud leidmine, doktorioõppe tegevuste planeerimise venimine seoses vajadusega korraldada doktorikoolide koostööd, jm

Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel.

27.10.2016 kinnitati Vabariigi Valitsuse määrusega investeringute kava. Kavasse arvati 13 investeerimisettepanekut (projektide kogumaksumus 20,1 mln eurot, toetus 19,1 mln eurot). 2017. aastal koostati kõikide nimetatud projektide osas taotluse rahuldamise otsused ning toetuse saajad said alustada reaalse tegevuste elluviimist.

Kuna mitmete projektide tegevused käivitusid alles käesoleva aasta II pooles ning toetuse saajad on andnud märku hangete nurjumisest ja edasilükkumisest, siis on nimetatud tegurid mõjutanud oluliselt ka maksete prognooside täitmist, mis ei ole olnud ootuspärane – 48,31%.

Seisuga 31.12.2017 on toetuse saajatele välja makstud 28 MT abikõlblikus summas 3,24 mln eurot, toetuse summa 3,08 mln eurot. Kokku esitati meetme tegevuse raames 30 MT abikõlblikus summas 3,32 mln eurot.

Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine (Dora Pluss, Mobilitas Pluss)

Meetme tegevustes on seisuga 31.12.2017 välja makstud abikõlblikud kulud 10% ulatuses võetud kohustustest.

Dora Pluss: 2017. aastal prognoositi esitada abikõlblikke kulusid 4,58 mln euro ulatuses, esitati 12 MT-d mahus 3 mln eurot. Dora Pluss prognooside täitmine on 2017. aastal olnud 65,5%. Suurimaks väljakutseks on doktorantide kaasamine ja planeeritavate doktorioõppekohtade täitmine, kuna selleks antava toetuse vastu on ülikoolidel vähene huvi. Samas on tegevuse Noorteadlaste ja magistrantide osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses osas olnud eelarve täitmine plaanipärane. Olulisemaks muudatuseks 2018. aastal rakendamise aspektist on doktoranditoetuse suurenemine 422-lt eurolt 660-le eurole.

Mobilitas Pluss: 2017. aastal prognoositi esitada abikõlblikke kulusid 2,855 mln euro ulatuses, kuid esitati 15 maksetaotlust mahus 2,017 mln eurot. TAT-i eelarve täitmine, arvestades 2017. aasta maksetaotluste prognoosi, on 70,65%. Mobilitas Pluss puhul on viibinud oluliselt tagasipöörduvate teadlaste ning järeldoktorite Eestisse tööle asumine, mistõttu on viibinud nii tegevused kui ka toetuste väljamaksmine lõppkasusaajatele.

Seisuga 31.12.2017 on toetusesaajatele välja makstud 27 MT abikõlblikus summas 4,91 mln eurot, toetuse summa 4,82 mln eurot. Kokku esitati meetme tegevuse raames 27 MT abikõlblikus summas 5,01 mln eurot.

Teaduse tippkeskuste toetamine teaduse rahvusvahelise konkurentsivõime ning tippkvaliteedi tugevdamiseks.

Teaduse tippkeskuste toetamine meetme tegevuse raames on rahastatud 9 taotlust abikõlblikus summas 41,18 mln eurot (toetuse summa 39,11 mln eurot).

Seisuga 31.12.2017 on toetuse saajatele välja makstud 43 MT toetuse summas 5,3 mln eurot (abikõlblik summa 5,58 mln eurot). Kokku esitati 2017. aastal 44 MT abikõlblikus summas 4,92 mln eurot. Meetme rakendamine on plaanipärane ja eelarve täitmine vastavalt algele 2017. aasta maksetaotluste prognoosile on projektides 91%.

Teaduse ja teadushariduse populariseerimine ühiskonnas, sh „TeaMe+“

2017. aastal viidi läbi Teeme+ avatud taotlusvooru raames esitatud taotluste hindamine. Hindamiskomisjoni ettepanekul sai rahastuse 23 projekti abikõlblikus summas 1,53 mln eurot (toetuse summa 1,28 mln eurot).

Projektide käivitumine on olnud ootuspärane - eelarve täitmine vastavalt algele 2017. aasta maksetaotluste prognoosile on 70,7%. Pidades silmas asjaolu, et suurem osa huviringe käivituvad septembris-oktoobris on eelarve täitmine hea. Samas on toetusesaajad andnud teada ka mitmete tegevuste alguse viibimisest ning soetuste edasilükkamisest. Ka TeaMe+ tegevused on 2017. aastal olnud planeeritu kohased.

Seisuga 31.12.2017 on toetuse saajatele välja makstud 33 MT abikõlblikus summas 1,24 mln eurot, toetuse summa 1,22 mln eurot. Kokku esitati 38 MT abikõlblikus summas 0,84 mln eurot.

Valdkondliku teadus-ja arendustegevuse tugevdamine (Riigiasutuste TA alase võimekuse tõstmine (RITA))

Meetme tegevuse raames on olulisemad viibimised olnud uuringute planeerimisel ja elluviimisel. Planeeritust enam aega on võtnud nii uuringute taotlusvoorude avanemised kui soovida on jätnud ka elluvijale esitatud uuringutaotluste kvaliteet. Oma mõju eelarve täitmisele on olnud asjaolul, et mitmed uuringute läbiviimiseks tehtud hanked on nurjunud. Samas on teadusnõunike värbamise ning ETIS-e arendamisega seotud tegevuste käivitumine olnud plaanipärane. Prognoosi täitmise protsent TAT-is tervikuna on 67,2%.

2017. a esitati 17 MT abikõlblikus summas 1,06 mln eurot ja 18 MT on välja makstud (toetuse summas 1,3 mln eurot).

Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades.

Nimetatud meetme tegevuse 1 “Stipendiumi saavate üliõpilaste arv kõrghariduse esimesel ja teisel astmel” osas on eelarve täitmine olnud 2017.aastal plaanipärane.

TAT-i tegevus 2 “Stipendiumi saavate üliõpilaste arv kõrghariduse kolmandal astmel” ei ole käivitunud soovitud mahus ning ülikoolide huvi antud tegevuse vastu on väike, vaatamata positiivsele kogemusele eelmisest perioodist. Olulisemaks muudatuseks antud tegevuse raames 2018.aastal on stipendiumimäära suurenemine 422-lt eurolt 440-le eurole.

Tegevuste rahastamiseks on esitatud 6 MT abikõlblikus summas 4,12 mln eurot ja välja maksti 7 MT toetuse summas 6,58 milj eurot.

TA programm nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades

2017. aastal sulgus meetme tegevuse II taotlusvoor. Taotlusvoorus esitati kokku 27 taotlust toetuse summas 15,67 mln eurot. Hindamiskomisjoni ettepanekul rahastati 7 taotlust toetusesummas 4,22 mln eurot ning rahuldamatajätmise otsuse sai 10 taotlust. 10 taotluse hindamine jäi 2018.aastasse.

Seisuga 12.02.2018 on meetme tegevuses rahastuse saanud 23 taotlust toetuse summas 11,41 mln eurot.

2017. aastal on toetusesaajatele välja makstud 43 MT abikõlblikus summas 1,58 mln eurot, toetuse summa 1,28 mln eurot. Kokku esitati 44 MT abikõlblikus summas 1,49 mln eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	20 389 567	23 504 069	2
Nõuded ja ettemaksed	34 273 926	21 018 677	3
Kokku käibevarad	54 663 493	44 522 746	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	37 936	19 839	3
Immateriaalsed põhivarad	45 919	39 858	6
Kokku põhivarad	83 855	59 697	
Kokku varad	54 747 348	44 582 443	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	54 274 600	44 037 130	8
Kokku lühiajalised kohustised	54 274 600	44 037 130	
Kokku kohustised	54 274 600	44 037 130	
Netovara			
Reservid	127 823	127 823	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	417 490	370 036	
Aruandeaasta tulem	-72 565	47 454	
Kokku netovara	472 748	545 313	
Kokku kohustised ja netovara	54 747 348	44 582 443	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	65 618 899	31 918 983	10
Tulu ettevõtlusest	102 753	15 346	11
Muud tulud	466	15	
Kokku tulud	65 722 118	31 934 344	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-59 413 771	-26 140 286	12
Mitmesugused tegevuskulud	-1 915 616	-1 623 371	13
Tööjõukulud	-4 223 758	-3 906 730	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-10 589	-22 095	
Muud kulud	-227 438	-196 343	15
Kokku kulud	-65 791 172	-31 888 825	
Põhitegevuse tulem	-69 054	45 519	
Muud finantstulud ja -kulud	-3 511	1 935	16
Aruandeaasta tulem	-72 565	47 454	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-69 054	45 519	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	10 589	22 095	
Muud korrigeerimised	-3 511	-1 995	
Kokku korrigeerimised	7 078	20 100	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-13 274 684	10 344 182	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	10 237 470	123 785	8
Kokku rahavood põhitegevusest	-3 099 190	10 533 586	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-16 650	-31 859	
Laekunud intressid	1 338	4 635	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-15 312	-27 224	
Kokku rahavood	-3 114 502	10 506 362	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	23 504 069	12 997 707	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-3 114 502	10 506 362	2
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	20 389 567	23 504 069	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	127 823	370 036	497 859
Aruandeaasta tulem	0	47 454	47 454
31.12.2016	127 823	417 490	545 313
Aruandeaasta tulem	0	-72 565	-72 565
31.12.2017	127 823	344 925	472 748

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Archimedes 2017.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi nõuetega ja kasutades soetusmaksumuse meetodit. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täpsustab avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Sihtasutus Archimedes lähtub tulemiaruaruande skeemi valikul raamatupidamise seaduse § 18 lõikest 4. RTJ 14 "Mittetulundusühingud ja sihtasutused" kirjeldab arvestuspõhimõtteid ja aruannete esitusviisi sihtasutustele.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (EUR).

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite pangas.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Põhitegevuse rahavoogude leidmisel korrigeeritakse aruandeaasta põhitegevuse tulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevahelduse ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused.

Põhitegevuse rahavoogudes kajastatakse tegevuskulude ja põhivara soetuseks vahendatud toetuste nõuete ja kohustiste muutused.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtivate Euroopa keskpanka valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanDES, kusjuures põhitegevuse tuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Ostjatel laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Viitlaekumisena kajastatakse laekumata panga intresse ja muid aruandekuupäevaks tekkepõhiselt tuludena arvestatud laekumata nõudesummasid.

Saamata sihtfinantseerimine kajastatakse nõudena perioodil, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud. Ettemakstud teenused kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide kuluna.

Pikaajalise nõudena kajastatakse laekumata nõudesumma pikaajaline osa, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud alates aruandekuupäevast. Pikaajaline intressi mitteteeniv nõue on kajastatud nõude nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäära 4% aastas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile on materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir 5 000 eurot (ilma käibemaksuta).

Sihtasutuse bilansis on põhivaradena kajastatud varad maksumusega üle 5 000 euro ilma käibemaksuta ning kasutuseaga üle ühe aasta. Varasid, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse soetusperioodi kuludes ja nende varade üle peetakse bilansivälist arvestust. Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse. Materiaalset

põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Masinad ja seadmed – 20%

Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed – 33,33%

Muu põhivara – 20-25%

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kulumi normiks on 20% aastas. Immateriaalne põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust (vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem) ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule; vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks. Rendilepingu klassifitseerimine kapitali- või kasutusrendiks sõltub tehingu sisust, mitte lepingu juriidilisest vormist. Rendilepinguid, mis vastavad kapitalirendi kriteeriumitele, kajastatakse raamatupidamises ja aruannetes kui kapitalirendilepinguid, hoolimata asjaolust, et juriidiliselt või vormiliselt võidakse neid nimetada kasutusrendilepinguteks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kuluna. Rendiperioodi jooksul tasutavad maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millal maksed tegelikult aset leiavad.

Finantskohustised

Lühiajalised finantskohustised on võlad hankijatele, võlad töövõtjatele, maksukohustised, sihtfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajatele, Euroopa Komisjonile tagasimaksmisele kuuluvad intressid ja sihtfinantseerimine ning toetusteks saadud ettemaksud.

Lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajalise kohustisena kajastatakse tasumata kohustise pikaajaline osa, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud alates bilansipäevast. Pikaajaline intressikohustiseta kohustis on kajastatud nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäära 4% aastas.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Sihtasutus kajastab oma bilansis eraldise juhul, kui sihtasutusel lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja kohustise summat on võimalik usaldusväärsetl määra. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Tingimuslikuks kohustiseks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerimise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärsetl hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt ja informatsioon nende kohta avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõueta bilansivälistel kontodel. Tingimuslike nõuete ja kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Antud sihtotstarbeliste kohustiste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Annetused ja toetused

Toetustena käsitletakse avaliku sektori üksuste poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning avaliku sektori üksuste poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

1) sotsiaaltoetused – toetused füüsilistele isikutele, v.a toetused ettevõtlikeks;

2) sihtfinantseerimine – teatud projektipõhised sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;

3) tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimine on kohalike, riiklike või rahvusvaheliste valitsuse-, valitsusasutuste või muude sarnaste organisatsioonide poolne abi, mida teostatakse sihtasutusele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab sihtasutuse tegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele.

Sihtfinantseerimise liigid on:

1) kodumaine sihtfinantseerimine – residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine;

kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine – toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;

2) välismaine sihtfinantseerimine – mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimise tulude ja kulude kontodel eristatakse sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude või varade soetuseks. Vahendamiste korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval.

Sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena.

Toetuste vahendamiseks saadud sihtfinantseerimisi kajastatakse kuludes ja tuludes vastavalt toetuse saajate poolt tehtud kulustele, mille kohta on toetuse saaja esitanud kuluaruande või teatise. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustise toetusesaaja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega tegevuskulude tegemise perioodis.

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimise tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõudetoetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetusekuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks. Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, siis selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadavad tulud proportsionaalselt

samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Bilansivälised nõuded ja kohustised

Bilansivälisena kajastatakse toetuste vahendamisega tulevikus kaasnevaid kohustisi ja vastavaid nõudeid, mis on aruandekuupäeva seisuga kinnitatud programmide ja rahastamisotsuste alusel, kuid ei ole veel kajastatud bilansis.

Kohtuvaidlustega seotud toetuste vahendamised, mille realiseerumine ei ole kindel ja millega ei kaasne tulevikus sihtasutusele täiendavaid kohustisi, on kajastatud bilansiväliste nõuete ja kohustiste koosseisus.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES.

Mittekorrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Rahalised vahendid Riigikassas	20 389 567	23 504 069
Kokku raha	20 389 567	23 504 069

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	29 453	29 453	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 970	12 970	0	4
Muud nõuded	0	0	0	5
Intressinõuded	0	0	0	5
Viitlaekumised	0	0	0	5
Ettemaksed	62 407	62 407	0	
Tulevaste perioodide kulud	62 407	62 407	0	
Ettemakstud toetused	16 479 145	16 479 145	0	18
Nõuded toetuste eest	17 641 772	17 641 772	0	19
Toetuste tagasinõuded	77 604	39 668	37 936	19
Muud nõuded ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	8 511	8 511	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	34 311 862	34 273 926	37 936	
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	3 100	3 100	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 347	1 347	0	4
Muud nõuded	4 358	4 358	0	5
Intressinõuded	3 901	3 901	0	5
Viitlaekumised	457	457	0	5
Ettemaksed	15 119	15 119	0	
Tulevaste perioodide kulud	15 119	15 119	0	
Ettemakstud toetused	12 069 879	12 069 879	0	18
Nõuded toetuste eest	8 850 969	8 850 969	0	19
Toetuste tagasinõuded	92 745	72 906	19 839	19
Muud nõuded ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	999	999	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	21 038 516	21 018 677	19 839	

Pikaajalise nõudena kajastatakse toetuse saajatelt toetuste tagasinõuete pikaajalised osad nüüdisväärtuses diskontomääruga 4% aastas.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	5 646	0	880
Üksikisiku tulumaks	0	64 163	0	51 396
Erisoodustuse tulumaks	0	2 545	0	4 874
Sotsiaalmaks	0	118 415	0	96 238
Kohustuslik kogumispension	0	6 207	0	4 956
Töötuskindlustusmaksed	0	7 986	0	6 224
Ettemaksukonto jääk	12 970		1 347	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12 970	204 962	1 347	164 568

Lisa 5 Muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Intressinõuded	0	0	0	3
Viitlaekumised	0	0	0	3
Kokku muud nõuded	0	0	0	3
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Intressinõuded	3 901	3 901	0	3
Viitlaekumised	457	457	0	3
Kokku muud nõuded	4 358	4 358	0	3

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	4 500	50 039	0	54 539
Akumuleeritud kulum	-75	-21 056	0	-21 131
Jääkmaksumus	4 425	28 983	0	33 408
Ostud ja parendused	0	18 939	0	18 939
Amortisatsioonikulu	-4 425	-8 064	0	-12 489
31.12.2016				
Soetusmaksumus	0	52 946	0	52 946
Akumuleeritud kulum	0	-13 088	0	-13 088
Jääkmaksumus	0	39 858	0	39 858
Ostud ja parendused	0	0	16 650	16 650
Amortisatsioonikulu	0	-10 589	0	-10 589
31.12.2017				
Soetusmaksumus	0	52 946	16 650	69 596
Akumuleeritud kulum	0	-23 677	0	-23 677
Jääkmaksumus	0	29 269	16 650	45 919

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	212 351	221 020
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	110 012	109 710

Sihtasutusel on renditud järgmised kontoripinnad:

- 1) Tallinna kontor
L.Koidula 13a, Tallinn 10125
- 2) Tallinna kontor (Eesti kõrghariduse kvaliteediagentuur)

Toompuiestee 30, Tallinn 10149
3) Tartu kontor
Väike-Turu 8, Tartu 51013

Renditud on neli koopiamasinat Kyocera TASKalfa 3050ci.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	119 360	119 360	
Võlad töövõtjatele	533 058	533 058	9
Maksuvõlad	204 962	204 962	4
Toetuseks saadud ettemaksed	33 608 635	33 608 635	20
Toetuste kohustised	19 807 121	19 807 121	21
Muud kohustised	832	832	
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	204	204	
Viitvõlad	428	428	
Kokku võlad ja ettemaksed	54 274 600	54 274 600	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	113 731	113 731	
Võlad töövõtjatele	417 094	417 094	9
Maksuvõlad	164 568	164 568	4
Toetuseks saadud ettemaksed	34 832 044	34 832 044	20
Toetuste kohustised	8 487 878	8 487 878	21
Muud kohustised	21 499	21 499	
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	316	316	
Viitvõlad	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	44 037 130	44 037 130	

Lisa 9 Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Töötasude kohustis	394 578	280 090
Puhkusetasude kohustis	137 094	135 198
Muud võlad töövõtjatele	1 386	1 806
Kokku võlad töövõtjatele	533 058	417 094

Võlad töövõtjatele sisaldab deklareerimata tööjookulumakse.

Puhkusetasu kulu on kajastatud kulu tekkimise perioodil. Puhkusetasu kohustist korrigeeritakse aruandeaasta lõpus.

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 508 947	2 483 292
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	1 136 420	1 183 406
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 625 391	4 535 007
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	35 434 745	21 468 490
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine tegevuskuludeks	461 722	-866 077
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	3 037 014	774 434
Tagasi nõutud kodumaine sihtfinantseerimine (miinusega)	-45 304	-30 753
Tagasi nõutud välismaine sihtfinantseerimine (miinusega)	-111 959	-31 067
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	13 138 257	981 725
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine põhivara soetuseks	0	99
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	3 805 238	-55 820
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	933	0
Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	14 863
Saadud tegevustoetused	627 495	1 461 384
Kokku annetused ja toetused	65 618 899	31 918 983
Rahandusministeerium	44 689 716	13 101 403
Euroopa Komisjon	14 555 062	12 455 889
Haridus-ja Teadusministeerium	5 246 101	5 028 598
SA Innove	699 943	682 584
Eesti Noorsootöö Keskus	246 523	426 661
Ülikoolid, eraannetajad jm partnerid	168 724	175 936
Välisministeerium	-34	18 222
Siseministeerium	12 864	29 690

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2017	2016
Noorsootöötajatele, noortele ja Erasmus+ sihtrühmale korraldatud koolitused	60 910	4 686
EKKA hindamis-ja akrediteerimisteenuse osutamine	20 610	10 560
Erasmus+ riiklike agentuuride hariduse valdkonna juhtide koosoleku osavõttatusud	20 625	0
Muu toodete ja teenuste müük	608	100
Kokku tulu ettevõtlusest	102 753	15 346

Lisa 12 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2017	2016
1. programmi Euroopa Noored toetused	-285	65 015
2. huvikoolide kaasamise ja arengu programmi toetused	-6 973	27 433
3. Eurodesk toetused	0	3 518
4. noortekohtumiste projekti toetused	149 074	216 540
5. noortevaldkonna programmi 2016-2019 toetused	0	3 054
6. tõrjutusriski ennetamise tegevuse toetused	0	3 000
7. Erasmus+ programmi toetused	13 667 291	11 512 007
8. programmi Elukestev õpe toetused	0	207 169
9. Norra/EMP stipendiumifondi programmi toetused	128 634	374 445
10. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	143 845	138 478
11. Kristjan Jaagu programmi toetused	978 697	1 175 533
12. välisriikide lepingute toetused	114 839	115 911
13. rahvuskaaslaste programmi toetused	87 383	66 839
14. hõimurahvaste programmi toetused	68 141	45 620
15. asenduskodulaste õpingute toetused	28 000	24 800
16. õpetajakoolituse toetused	159 200	140 800
17. audioloogide stipendiumiprogrammi toetused	9 000	9 000
18. Euroopa Ülikoolide Instituudi doktorantide toetused	100 808	69 769
19. erivajadustega üliõpilaste toetus	309 522	253 307
20. Noore Õpetlase stipendium	72 000	80 000
21. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programmi toetused	56 556	0
22. Struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 elluviija toetused:		
22.1. programmi DoRa toetused	0	-1 563
23. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
23.1. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine	2 540 695	588 461
23.2. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades	3 977 140	3 695 802
24. tippkeskuste täiendav toetus	0	388 437
25. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	2 422 016	-147 191
26. KIRMUSE infrastruktuuri kaasajastamise toetus	298 762	2 000
27. Struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 rakendusüksuse toetused		
majanduskeskkonna arendamise rakenduskava meetme toetused:		
27.1. meede "Teaduse tippkeskuste arendamine"	0	-7 400
27.2. meede "Teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide õppe- ja töökeskkonna infrastruktuuri kaasajastamine"	-1 213	0
27.3. meede „Teadusaparatuuri ja -seadmete kaasajastamine“	0	3 556
27.4. meede „Rakenduskõrgharidusõppe ja õpetajakoolituse õppeinfrastruktuuri kaasajastamine“	0	-17 096

27.5. meede „Rahvusvahelise koostöö toetamine“	0	-402 754
27.6. meede „Biotehnoloogia teadus-ja arendustegevuse toetamine	0	-1 864
inimressursi arendamise rakenduskava meetmete toetused:		
27.7 meede „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade arendamine“	0	12 000
27.8. meede „Kõrgkoolide koostöö ja innovatsiooni arendamine“	0	-9 256
27.9. meede „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade arendamine“	0	208 262
28. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused		
28.1. Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes	31 609 508	6 519 817
28.2. TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT + tervis + ressursid) arendamiseks	2 458 206	721 822
29. liikmemaksud	32 700	32 665
30. muud autasud	10 225	22 350
Kokku jagatud annetused ja toetused	59 413 771	26 140 286

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2017	2016
Uurimis- ja arengukulud	25 794	23 227
Lähetuskulud	193 075	193 309
Koolituskulud	72 071	70 985
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	284 471	293 996
Administreerimiskulud	112 608	108 119
Sõidukite majandamiskulud	22 300	25 527
Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	78 030	73 476
Inventari majandamiskulud	18 446	9 470
Õppevahendite ja koolituse kulud (sihtrühmadele)	511 174	414 455
Kommunikatsiooni-ja ürituste korraldamise kulud (sihtrühmadele)	343 808	258 990
Kolmandatele isikutele hüvitatud kulud	246 899	147 523
Mitmesugused majandamiskulud	6 940	4 294
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 915 616	1 623 371

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	2 252 007	2 171 994
Sotsiaalmaksud	1 024 809	948 535
Erisoodustused	89 390	83 362
Tulumaks erisoodustustelt	22 350	20 841
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	36 872	34 387
Tasud võlaõiguslike lepingute alusel	719 085	555 756
Juhatuse, nõukogu ja auditikomitee tasud	79 245	91 855
Kokku tööjõukulud	4 223 758	3 906 730
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	115	118

Täistööajale taandatud keskmise töötajate arvu leidmisel on osalise tööajaga töötajate töötunnid taandatud täistööajale aastase normtööaja alusel ning liidetud täistööajaga töötajate arvule.

Töölepinguga töötajate keskmine arv 2017.aastal oli 136 (2016.aastal 135). Käsundus-ja töövõtulepinguid sõlmiti 2017.aastal 791 ning nendelt arvestati tasu 719 085 eurot (2016.aastal 679 lepingut summas 555 756 eurot).

Lisa 15 Muud kulud

(eurodes)

	2017	2016
Maksu-, lõivu-ja trahvikulud	227 776	197 003
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-132	-1 091
Muud tegevuskulud	-206	431
Kokku muud kulud	227 438	196 343

2017.aastal laekusid 2015.aastal ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõuded summas 132 eurot. 2017.aastal nõudeid ebatõenäoliselt laekuvateks ei hinnatud.

Lisa 16 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2017	2016
Intressitulu arvelduskontodelt	0	3 930
Intressitulu diskonteeritud pikaajaliselt nõudelt	-3 511	-1 995
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-3 511	1 935

Norra/EMP stipendiumifondi programmi arvelduskontode vahenditelt laekunud intressid kuuluvad edasikandmisele Rahandusministeeriumi Euroopa Liidu maksete osakonnale (Norra rakendusmäärus 2009-2014 artikkel 4.7.1) ja neid ei kajastata sihtasutuse intressituludes. 2017.aasta intressid Norra/EMP stipendiumifondi programmi arvelduskontodelt olid 22 eurot (2016.a 30 eurot).

Erasmus+ programmi arvelduskontode vahenditelt laekunud intressid kuuluvad deklareerimisele programmi aruandes ja edasikandmisele Euroopa Komisjonile ning neid ei kajastata sihtasutuse intressituludes. 2017.aastal Riigikassa Erasmus+ programmi arvelduskontode vahenditelt intresse ei tasunud (2016.a maksti intresse 9177 eurot).

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2017	2016
Arvestatud tasu	79 245	91 855

Sihtasutuse asutaja on Eesti Vabariik (asutaja õiguste teostajaks on Haridus-ja Teadusministeerium). Sihtasutus käsitleb seotud osapooltena tegev-ja kõrgemat juhtkonda ning nende isikute lähedasi pereliikmeid. Seotud osapooled on ka sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle kõrgema või tegevjuhtkonna liikmed või nendega seotud lähedased pereliikmed omavad valitsevat või olulist mõju.

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile kuulub aastaaruandes avaldamisele informatsioon seotud osapoolte tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Sihtasutuses seotud osapooltega nimetatud tehinguid toimunud ei ole.

Juhatuse liikmetele on lepingu kohaselt ette nähtud kolme kuu tasu suurune kompensatsioon, kui leping lõpetatakse enne tähtaja saabumist sihtasutuse algatusel.

Sihtasutusel on 2 juhatuse, 5 nõukogu liiget ja 3 auditikomitee liiget.

Lisa 18. Ettemakstud toetused	31.12.2017	31.12.2016
1. programm Erasmus+	12 656 476	10 871 051
2 .eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmine	193 761	197 358
3. Norra/EMP stipendiumifondi programm	0	141 515
4. noortekohtumiste projekt	24 426	12 800
5. hõimurahvaste programm	20 193	19 177
6. Kristjan Jaagu programm	242 607	196 425
7. välisriikide stipendiumiprogramm	1 864	11 934
8. rahvuskaaslaste programm	9 575	24 290
9. õpetajakoolituse stipendiumiprogramm		320
10. Noore Õpetlase stipendiumiprogramm	84 000	72 000
11. Euroopa Ülikooli Instiduudi doktorantide toetused	1 791	13 494
12. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programm	5 388	0
13. Struktuurfondide perioodi 2014-2020 tegevused:		
13.1. Kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	338 471	504 415
13.2. Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades	50 772	0
14. KIRMUSE infrastruktuuri kaasajastamise toetus	0	5 100
15. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	2 849 692	0
16. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused		
16.1. meede "Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes"	129	0
Ettemakstud toetused kokku:	16 479 145	12 069 879

Lisa 19. Nõuded toetuste eest ja toetuste tagasinõuded

Nõuded toetuste eest	31.12.2017	31.12.2016
Euroopa Komisjon	0	2 257
Rahandusministeerium	17 392 830	8 419 282
sh tehnilise abi taotlus majandustegevuseks	103 377	191 941
SF toetuste vahendamine	17 289 453	8 227 341
Eesti Noorsootöö Keskus	0	49 969
SA Innove	229 520	343 293
Haridus-ja Teadusministeerium	5 432	29 677
Siseministeerium	0	5 235
Sotsiaalkindlustusamet	379	318
Poliisihallitus	0	938
The British Council	10 700	0
Associazione Cimea	2 911	0
Nõuded toetuste eest kokku	17 641 772	8 850 969

Toetuste tagasinõuded	31.12.2017	31.12.2016
1. Euroopa Noored programm	18 204	25 954
2. Erasmus+ programm	5 156	15 793
3. Noortekohtumiste projekt	0	960
4. Kristjan Jaagu programm	53 437	31 542
5. Õpetajakoolituse stipendiumiprogramm	320	0
6. Rahvuskaaslaste programm	155	0
7. Hõimurahvaste programm	0	284
8. Struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 elluviija toetused:		
8.1. Primus programmi toetused	0	1 049
9. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
9.1. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkonnades	320	0
10. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	0	2 080
11. Struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 rakendusüksuse toetused		
11.1. meede „Rahvusvahelise koostöö toetamine“	0	14 844
12. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused:		
13.1. meede "Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes"	12	239
Toetuste tagasinõuded kokku:	77 604	92 745

Lisa 20. Toetusteks saadud ettemaksed	31.12.2017	31.12.2016
Euroopa Komisjoni jm rahvusvaheliste projektide vahendid	22 384 295	19 966 074
Struktuurifondide välisfinantseerimise vahendid	0	17 082
Eesti Vabariigi vahendid (sh struktuurifondide ja EMP/Norra kaasfinantseerimise vahendid)	11 181 719	14 334 256
Norra/EMP vahendid	0	457 879
The British Council	0	13 436
Eraannetatatelt	42 621	43 317
Toetusteks saadud ettemaksete jääk perioodi lõpul	33 608 635	34 832 044

Lisa 21. Toetuste kohustised

Toetuste kohustised	31.12.2017	31.12.2016
1. huvikoolide kaasamise ja arengu programm	0	8 026
2. Erasmus+ programm	507 824	586 565
3. noortekohtumiste projekt	3 142	5 668
4. Kristjan Jaagu stipendiumiprogramm	606	0
5. Norra/EMP stipendiumifondi programm	0	64 757
6. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	1 696	3 595
7. erivajadustega üliõpilaste stipendiumiprogramm	33 061	29 363
8. rahvuskaaslaste programm	0	170
9. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluvijja toetused:		
9.1. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades	2 448 884	1 800 762
9.2. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	894 514	359 939
10. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	15 639	0
11. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused:		
11.1. meede "Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes"	15 276 201	5 250 563
11.2. meede "TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT + tervis + ressursid) arendamiseks"	625 554	378 470
Toetuste kohustised kokku:	19 807 121	8 487 878

Lisa 22. Bilansivälised nõuded ja kohustised

Bilansivälised nõuded toetuste vahendamiseks	31.12.2017	31.12.2016
1. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
1.1. noorsootöötajate kooolitus	801 693	1 310 387
1.2. kohanemisprogramm	0	62 599
1.3. kutsehariduse kvaliteedi tõstmine	971 928	1 169 454
2. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	0	17 039
3. struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 rakendusüksuse toetused		
3.1. meede „Teadusaparatuuri ja -seadmete kaasajastamine“	0	80 934
4. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused		
4.1. meede "Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes"	197 658 427	214 762 563
4.2. meede "TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT + tervis + ressursid) arendamiseks"	47 159 237	49 065 898
5. Haridus-ja Teaduministeriumi ning SA Archimedes vahelise riigieelarvelise toetuse 2018.a leping	2 840 483	2 920 057
*6. programm Euroopa Noored	1 091	0
Bilansivälised nõuded kokku:	249 432 859	269 388 931

Bilansivälised kohustised toetuste vahendamiseks	31.12.2017	31.12.2016
1. noortekohtumiste projekt	13 998	6 880
2. programm Erasmus+	7 893 130	5 430 708
3. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programm	3 245	0
4. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	53 391	55 325
5. Euroopa Ülikoolide Instituudi doktorantide toetused	19 392	25 681
6. hõimurahvaste programm	31 680	34 872
7. Kristjan Jaagu programm	287 761	290 834
8. KIRMUSE infrastruktuuri kaasajastamise toetus	0	293 662
9. rahvuskaaslaste programm	38 629	26 410
10. välisriikide lepingute toetused	54 248	62 624
11. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
11.1. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades	3 770 828	3 731 235
11.2. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	2 044 142	0
12. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	4 091 362	17 039
13. struktuuritoetuste perioodi 2007-2013 rakendusüksuse toetused majanduskeskkonna arendamise rakenduskava meetme toetused:		
13.1. meede „Teadusaparatuuri ja -seadmete kaasajastamine“	0	80 934
14. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused		
14.1. meede "Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes"	178 701 243	193 703 007
14.2. meede "TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT + tervis + ressursid) arendamiseks"	29 680 641	27 540 024
Bilansivälised kohustised kokku:	226 683 690	231 299 235

* Kohtuvaidlustega seotud toetuste vahendamised, mille realiseerumine ei ole kindel ja millega ei kaasne sihtasutusele tulevikus täiendavaid kohustusi

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.03.2018

Sihtasutus Archimedes (registrikood: 80011561) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAIT TOOMPERE	Juhatuseliige	29.03.2018
RAIT TOOMPERE	Juhatuseliige	29.03.2018
HANNO TOMBERG	Juhatuseliige	29.03.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Archimedes nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Archimedes (Sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2017 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme Sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutsealaste arvestuseksperitide eetikakoodeksi (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas Sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks Sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Sihtasutuse valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/

Laile Kaasik

Vandeauditor, litsents nr 511

BDO Eesti AS

Tegevusluba nr 1

A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

29. märts 2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Archimedes (registrikood: 80011561) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAILE KAASIK	Vandeaudiitor	29.03.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6962418
Faks	+372 6962426
E-posti aadress	info@archimedes.ee
Veebilehe aadress	www.archimedes.ee